

gemeente
dronten

VISIE EN ACTIEPLAN BIODIVERSITEIT

**RUIMTE VOOR EEN GEZONDE LEEFOMGEVING
VOOR MENS, PLANT EN DIER**

VOORWOORD

Wat is het heerlijk om in je eigen omgeving te wandelen, sporten of fietsen. Even de gedachten verzetten. Een rondje door het park, bos en akkerland. De meeste mensen hebben wel van dit soort ommetjes. De waarde daarvan wordt steeds duidelijker, mede doordat we meer thuiswerken.

We genieten van het landschap. En verwonderen ons over wat er in leeft en bloeit. Een ree in het bos. Een ijsvogel langs de waterkant. Paddenstoelen in de herfst. Iedereen heeft wat met natuur.

Een gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier; dát is het effect dat we willen bereiken. Voor een gezonde leefomgeving is biodiversiteit essentieel. Biodiversiteit is een term die we gebruiken om de rijkdom van de natuur aan te duiden. Van bloemen en bijen, tot bacteriën en bossen en al hun onderlinge relaties. Biodiversiteit is de basis van ons bestaan en daarmee onmisbaar.

Het gaat niet goed met de biodiversiteit. De wereldwijde biodiversiteitscrisis gaat niet alleen over ontbossing in verre landen, maar ook over lokaal voorkomende insecten, vogels en bodembiodiversiteit. Onze lokale biodiversiteit die we beleven als we een ommetje maken, naar ons werk of school gaan en als we onze boodschappen gaan halen. Veel soorten zijn in de afgelopen tientallen jaren fors afgenomen.

Daar gaan we wat aan doen. We willen ruimte bieden voor planten en dieren in onze gemeente. Waarom? Vooral omdat het onze verantwoordelijkheid is om goed te zorgen voor 'onze' planten en dieren. We hebben ook een sociaal en economisch belang. Natuur is essentieel voor het welzijn, welbevinden en welvaart van de maatschappij en de inwoner. Bestuiving, de vruchtbaarheid van de bodem of voorkomen van plagen zijn noodzakelijk voor de landbouw.

Een aantrekkelijk landschap en gevarieerd groen dragen bij aan gezondheid en woonplezier, vormen vestigingsfactoren voor bedrijven en zijn van grote waarde voor onze leefomgeving en recreatie en toerisme. Biodiversiteit is daarom ook een belangrijke bouwsteen voor de Toekomstvisie (visie op de leefomgeving).

Geluk

Steeds meer inwoners nemen initiatief om de biodiversiteit op eigen terrein of in de openbare ruimte te versterken. We willen hen adviseren en faciliteren en nemen uiteraard ook zelf onze verantwoordelijkheid voor het versterken van biodiversiteit. Met als resultaat een gezonde leefomgeving die bijdraagt aan het geluk van onze inwoners.

Samen voor biodiversiteit

Het versterken van biodiversiteit staat niet op zichzelf. Deze opgave is verweven met ons dagelijks leven en met andere grote maatschappelijk opgaven zoals leefbaarheid, klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, woningbouw en duurzame landbouw. We sluiten aan op wat er al wordt gedaan en benutten kansen op het raakvlak van verschillende opgaven.

Samen met inwoners, (agrarische) bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere overheden werken we aan biodiversiteit in de gemeente Dronten. Deze partijen hebben daarom ook meegewerkt aan dit plan. Samen hebben we een groter bereik en grotere impact. Dat is effectief én nodig voor een duurzame toekomst voor onze kinderen.

Het college van Dronten

Visie en actieplan is gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad op 3 februari 2022.
De vastgestelde wijzigingen zijn: - Een aangepast budgetoverzicht in hoofdstuk 10
- Bijlage 1 is ter informatie opgenomen

INHOUD

SAMENVATTING

1. WAT IS BIODIVERSITEIT

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

3. STAND VAN ZAKEN BIODIVERSITEIT

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

5. BEWUSTWORDING EN SAMENWERKING

6. BIODIVERSITEIT IN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

7. MAATREGELEN IN DE GEBIEDEN

8. ACTIVITEITENPLAN

9. MONITORING EN EVALUATIE

10. FINANCIËN

BIJLAGEN

SAMENVATTING

SAMENVATTING

Wat is biodiversiteit?

Biodiversiteit is een term die we gebruiken om de rijkdom van de natuur aan te duiden. Het gaat daarbij om de grote verscheidenheid aan dieren, planten, leefgebieden en genen en al hun onderlinge relaties. Van bloemen en bijen, tot bacteriën en bossen. Biodiversiteit is de basis van ons bestaan.

Al die samenlevende soorten en genen zorgen voor 'ecosysteemdiensten'. Met de verzamelnaam 'ecosysteemdiensten' bedoelen we het vermogen van ecosystemen of natuurlijk kapitaal om goederen en diensten te leveren. Denk bijvoorbeeld aan vruchtbare bodems voor ons voedsel, zuivering van de lucht en het vastleggen van koolstof. Deze ecosysteemdiensten zijn essentieel voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Meer biodiversiteit is niet alleen goed voor onze leefomgeving, het is ook essentieel voor het welzijn, welbevinden en welvaart van de maatschappij en de inwoner. Biodiversiteit is daarom ook een belangrijke bouwsteen voor de Toekomstvisie (visie op de leefomgeving).

Biodiversiteit versterken

Het gaat niet goed met de biodiversiteit. Uit een groot wetenschappelijk onderzoek naar biodiversiteit op aarde blijkt dat door de snelheid waarmee planten- en diersoorten afnemen, ook het menselijk leven wordt bedreigd. Hoewel biodiversiteitsherstel nog steeds te bereiken is, wijst het rapport op de noodzaak tot een omslag in ons denken en handelen. De gevolgen van biodiversiteitsverlies zijn dus zeer groot. De wereldwijde biodiversiteitscrisis gaat niet alleen over ontbossing in verre landen, maar ook over lokaal voorkomende insecten, vogels en bodembiodiversiteit. Veel soorten zijn in de afgelopen tientallen jaren fors afgenomen. Dit heeft op termijn ook in de gemeente Dronten zeer grote consequenties voor het leven zoals we dat nu kennen.

Als gemeente willen we ruimte bieden voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. We zetten in op bescherming van leefgebied van soorten planten en dieren die passen bij de lokale omstandigheden en creëren leefgebied voor deze soorten. Dat doen we in het belang van de soorten zelf, om onze identiteit te beschermen en om te investeren in een duurzaam gezond en vitaal leef- en woonklimaat.

Om de afname van het aantal soorten planten en dieren te stoppen, nemen steeds meer partijen verantwoordelijkheid en maatregelen. We staan samen met inwoners, (agrarische) bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere overheden voor deze opgave. Deze partijen hebben daarom ook meegewerkt aan dit plan.

We nemen als gemeente onze verantwoordelijkheid om de lokale biodiversiteit te versterken. Daarbij sluiten we aan op wat er al wordt gedaan en benutten we kansen op het raakvlak van verschillende opgaven.

We nemen maatregelen in drie gebieden; het bebouwd gebied, het agrarisch buitengebied en de bos- en natuurgebieden. Als gemeente hebben we vooral grondeigendommen in het bebouwde gebied en de aangelegen dorpsbossen. Onze aanpak richt zich daarom met name op maatregelen op dat gebied, maar ook op de ecologische verbindingen. Denk aan bermen, bomenrijen en watergangen. Veel dieren en planten verplaatsen zich hierlangs door het landschap. Als we deze verbindingen versterken, dragen we ook positief bij aan de biodiversiteit in de overige gebieden. Om biodiversiteit te versterken in gebieden waar we geen eigenaar van zijn richten we ons op het stellen van kaders en co-creatie.

SAMENVATTING

Een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier voor nu en in de toekomst.

Dát is het maatschappelijk effect dat we willen bereiken. We dragen zorg voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Dit doen we samen met inwoners, bedrijven en instellingen. Natuur speelt daarin een prominente rol vanwege haar intrinsieke waarde (die onafhankelijk van het gebruik is) en bijdrage aan de identiteit. Maar ook vanwege haar sociale en economische waarde; natuur is essentieel voor het welzijn, welbevinden en welvaart van de maatschappij en de inwoner. We investeren nu in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier om deze ook voor de toekomst veilig te stellen.

Doelen

Met vier doelen werken we aan de visie en ambitie.

Natuur dichterbij mensen brengen. Meer aandacht voor natuur begint bij mensen. We willen mensen meer bewust laten zijn van hun omgeving, van de waarde van de natuur om hen heen en wat zij daaraan kunnen bijdragen.

We werken aan bewustwording over biodiversiteit door zelf het goede voorbeeld te geven en gericht te communiceren. Het doel is om zoveel mogelijk inwoners en partijen in beweging te brengen voor biodiversiteit. Met een aantal netwerkpartners maken we een communicatieplan waarin onderscheid gemaakt wordt tussen verschillende doelgroepen. We zetten in op onderwijs, stimuleren eigen initiatieven van inwoners en natuurvriendelijke inrichting van

Natuurinclusief werken is de norm. Onder natuurinclusief werken verstaan we dat we in al onze werkzaamheden, van planvorming tot realisatie en beheren, zo werken dat natuurwaarden er baat bij hebben.

Dit leidt tot meer variatie in oplossingen en een grotere biodiversiteit. De invloed van een ontwikkeling op de biodiversiteit wegen we integraal af. Daarmee zorgen we ervoor dat natuur en landschap niet belemmerend zijn, maar juist kunnen bijdragen aan andere doelen op het gebied van welzijn, welbevinden en welvaart.

Vitale ecologische structuur. De ecologische structuur bestaat uit leefgebied voor soorten en de verbindingen daartussen. We versterken de biodiversiteit door extra leefgebied te maken. En door de bestaande en nieuwe leefgebieden beter met elkaar te verbinden.

De ecologische structuur sluiten we aan op de groenblauwe dooradering van de provincie Flevoland uit het Actieplan Biodiversiteit van de provincie. We stemmen deze structuur af met onze burens en leggen deze vast. We inventariseren kansen en knelpunten in de ecologische structuur en prioriteren de maatregelen die nodig zijn om de kansen te benutten en de knelpunten op te lossen. Ook werken we aan de

SAMENVATTING

voorwaarden voor biodiversiteit in tien gebieden die potentieel het meest waardevol zijn voor biodiversiteit en investeren we in bomen die potentieel kunnen uitgroeien tot de grootste bomen van de gemeente.

De groene ruimte is gevarieerd. Een gezonde leefomgeving is gevarieerd. Bij het creëren van variatie benutten we het potentieel van de gebieden en sluiten aan op de eigenschappen van de bodem, het water, klimaat en gebruik. We creëren de juiste voorwaarden voor biodiversiteit. Hierdoor zal het beter gaan met de aanwezige soorten en zullen soorten die passen bij de lokale situatie zich gaan vestigen.

We zetten in op het versterken en uitbreiden van ecologisch beheer, het versterken van de diversiteit van openbaar groen, natuurlijk evenwicht voor beheersing van plagen en herstel en behoud van groene elementen (erfsingels, windhagen, etc.) in het buitengebied. We investeren in bosranden en bevorderen de diversiteit in de bossen. Ook inventariseren we beperkingen in beleid en regelgeving voor initiatieven ten gunste van biodiversiteit.

Met activiteiten werken we aan de doelen. De prioritering van de activiteiten is gebaseerd op de factoren Snelle winst, Grote (duurzame) impact en Aansluiten op wat er al is.

Monitoring, evaluatie en financiën

Monitoring helpt ons de gestelde doelen te bereiken. Daarbij is een belangrijk aandachtspunt dat monitoring proportioneel (in tijd en geld) moet zijn. We richten ons daarom vooral op monitoring van het proces en de inzet voor het verbeteren van voorwaarden voor biodiversiteit. De aanpak evalueren we jaarlijks en stellen we naar aanleiding daarvan zo nodig bij. Tijdens de evaluatie in januari 2024 bespreken we hoe we dit beleid vanaf 2025 kunnen borgen in de Planning- en Controlcyclus.

We bereiken veel door biodiversiteit in lopende processen en projecten mee te nemen, aan te sluiten op wat er al gebeurt en samen met de netwerkpartners aan deze opgave te werken. Voor een groot aantal activiteiten hoeft daarom geen aanvullend budget ter beschikking te worden gesteld. Voor een aantal activiteiten is in de komende jaren aanvullend budget nodig. In deze activiteiten investeren we om aanspraak te kunnen maken op de regeling cofinanciering biodiversiteit van de provincie en om grote impact op lange termijn te bereiken door te werken aan bewustwording.

Op deze manier dragen we zorg voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. En investeren we in een duurzame toekomst voor de volgende generaties.

1. WAT IS BIODIVERSITEIT?

1. WAT IS BIODIVERSITEIT?

Biodiversiteit is een term die we gebruiken om de rijkdom van de natuur aan te duiden. Het gaat daarbij om de grote verscheidenheid aan dieren, planten, leefgebieden en genen en al hun onderlinge relaties. Van bloemen en bijen, tot bacteriën en regenwouden. Biodiversiteit is de basis van ons bestaan.

Al die samenlevende soorten en genen dragen bij aan:

- **Voedselproductie:** insecten, schimmels en bacteriën zijn belangrijk voor de productie van ons voedsel.
- **Gezondheid:** wonen en werken in een groene diverse omgeving heeft aangetoond positief effect op de mentale en fysieke gezondheid van een individu. Door klimaatverandering en hittestress is dit nog belangrijker geworden. Een diverse natuur biedt bescherming tegen de verspreiding van ziektes en plagen.
- **Vestigingsklimaat:** een groene leefomgeving trekt nieuwe bewoners aan. Nieuwe bewoners trekken op hun beurt bedrijven aan.
- **Economie:** veel bedrijven zijn sterk afhankelijk van de baten van ecosystemen
- **Toerisme:** een groen landschap trekt toerisme aan.
- **Klimaat:** groen legt CO² vast in de bodem en bomen. En een biodiverse omgeving is weerbaarder en beter bestand tegen droogte, hitte en een veranderend klimaat dan een minder biodiverse omgeving.
- **Tegengaan van vervuiling:** groen filtert fijnstof, legt stikstof vast en kan licht- en geluidvervuiling tegengaan. Organismen zorgen voor zuivering van water.

Dit worden ecosystemediensten genoemd. Met de verzamelnaam 'ecosysteediensten' bedoelen we het vermogen van ecosystemen of natuurlijk kapitaal om goederen en diensten te leveren. Deze ecosystemediensten zijn

essentieel voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Meer biodiversiteit is niet alleen goed voor onze leefomgeving, het is ook essentieel voor onze landbouw en heeft een belangrijke sociale en economische waarde. Meer dan de helft van het wereldwijde bruto binnenlands product is van een goed functionerende biodiversiteit afhankelijk.

Voorbeelden van ecosystemen in Nederland

Figuur 1: Voorbeelden van ecosystemediensten in Nederland. Bron: PBL, WUR, CICES 2014

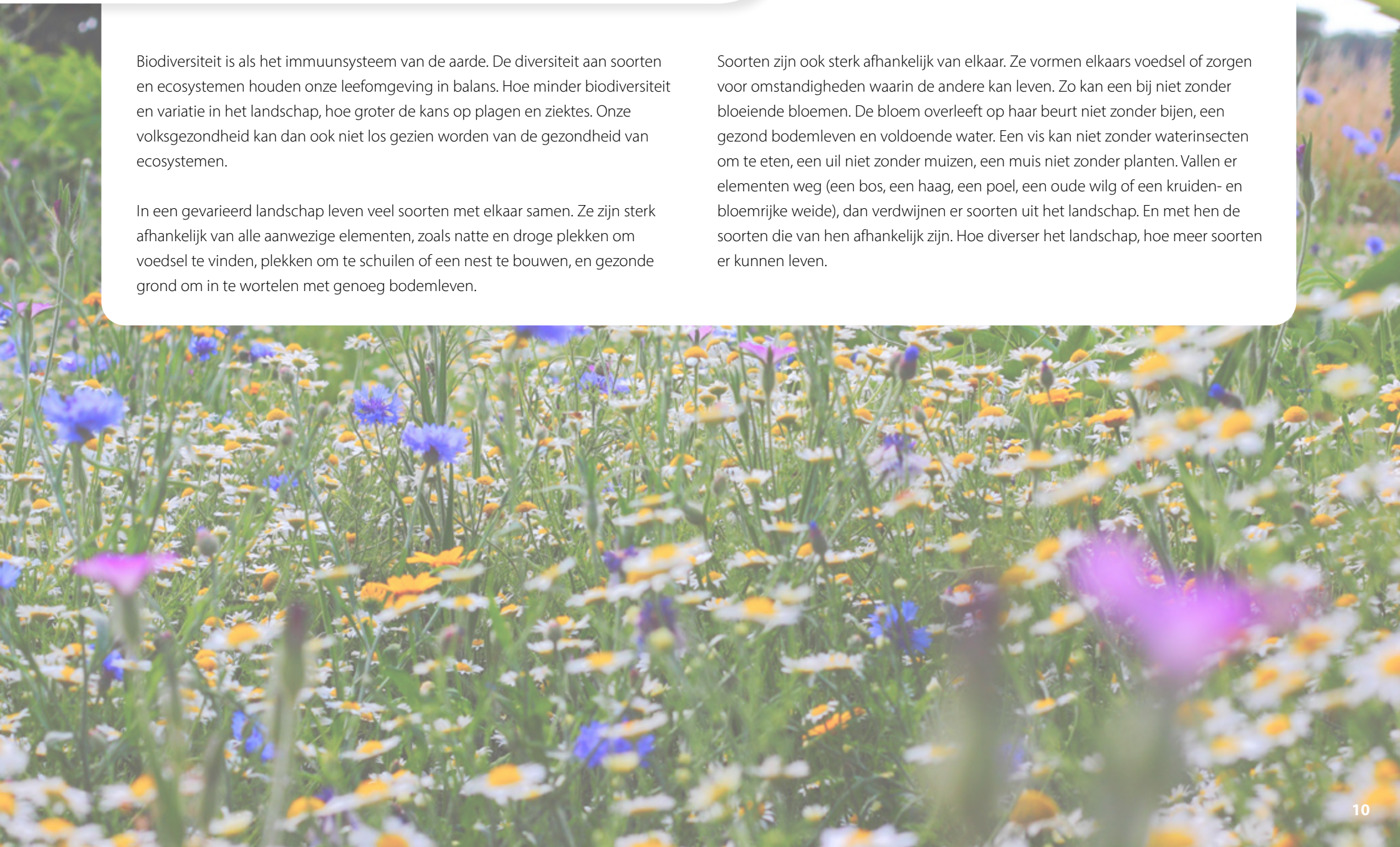

1. WAT IS BIODIVERSITEIT?

Biodiversiteit is als het immuunsysteem van de aarde. De diversiteit aan soorten en ecosystemen houden onze leefomgeving in balans. Hoe minder biodiversiteit en variatie in het landschap, hoe groter de kans op plagen en ziektes. Onze volksgezondheid kan dan ook niet los gezien worden van de gezondheid van ecosystemen.

In een gevarieerd landschap leven veel soorten met elkaar samen. Ze zijn sterk afhankelijk van alle aanwezige elementen, zoals natte en droge plekken om voedsel te vinden, plekken om te schuilen of een nest te bouwen, en gezonde grond om in te wortelen met genoeg bodemleven.

Soorten zijn ook sterk afhankelijk van elkaar. Ze vormen elkaars voedsel of zorgen voor omstandigheden waarin de andere kan leven. Zo kan een bij niet zonder bloeiende bloemen. De bloem overleeft op haar beurt niet zonder bijen, een gezond bodemleven en voldoende water. Een vis kan niet zonder waterinsecten om te eten, een uil niet zonder muizen, een muis niet zonder planten. Vallen er elementen weg (een bos, een haag, een poel, een oude wilg of een kruiden- en bloemrijke weide), dan verdwijnen er soorten uit het landschap. En met hen de soorten die van hen afhankelijk zijn. Hoe diverser het landschap, hoe meer soorten er kunnen leven.

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

[2.1](#) Waarom werken aan biodiversiteit? | [2.2](#) Werken aan biodiversiteit | [2.3](#) Brede aanpak en focus | [2.4](#) Tijd voor biodiversiteit

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

Als gemeente willen we ruimte bieden voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. We zetten in op bescherming van leefgebied van soorten planten en dieren die passen bij de lokale omstandigheden en creëren nieuw leefgebied voor deze soorten. Dat doen we in het belang van de soorten zelf, het beschermen van onze identiteit en van een duurzaam gezond en vitaal leef- en woonklimaat.

Er valt meer biodiversiteitswinst te behalen als we samen met inwoners, (agrarische) bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere overheden werken aan biodiversiteit; samen hebben we een groter bereik en grotere impact.

2.1 Waarom werken aan biodiversiteit?

Uit een groot wetenschappelijk onderzoek¹ naar biodiversiteit op aarde blijkt dat door de snelheid waarmee planten- en diersoorten afnemen, ook het menselijk leven wordt bedreigd. Uit het onderzoek blijkt dat een miljoen van de naar schatting acht miljoen soorten op aarde de komende decennia met uitsterven worden bedreigd.

Hoewel biodiversiteitsherstel nog steeds te bereiken is, wijst het rapport op de noodzaak tot een omslag in ons denken en handelen. Zonder deze omslag blijft het merendeel van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen² buiten bereik. Ter informatie geeft [bijlage 1](#) een overzicht van hoe biodiversiteit bijdraagt aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

De gevolgen van biodiversiteitsverlies zijn dus zeer groot. De wereldwijde biodiversiteitscrisis gaat niet alleen over ontbossing in verre landen, maar ook over lokaal voorkomende insecten, vogels en bodembiodiversiteit. Veel soorten zijn in de afgelopen tientallen jaren fors afgenomen. Dit heeft op termijn ook

in de gemeente Dronten zeer grote consequenties voor het leven zoals we dat nu kennen. Zonder biodiversiteit voorziet de aarde niet meer in onze essentiële behoeften.

De urgentie is groter dan ooit dat mens en natuur verbonden blijven. Alleen in die verbondenheid kan de waardering voor natuur en bescherming ervan een plaats krijgen en kunnen we volgende generaties een duurzame toekomst bieden.

De afname van biodiversiteit is te wijten aan een combinatie van factoren zoals versnippering en afname van leefgebied, klimaatverandering, verdroging, overbemesting, industrialisering, infrastructuur, verstedelijking en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

De afname van sommige soorten, zoals weide- en akkervogels en insecten, zoals bijen en vlinders, krijgt veel aandacht. Maar ook veel andere dieren en planten hebben moeite om zich te handhaven. Steeds meer mensen maken zich hier zorgen over. Uit landelijk onderzoek³ in 2021 blijkt dat steeds meer Nederlanders biodiversiteit belangrijk vinden. Het onderzoek laat ook zien dat het belang van het behoud van natuur en biodiversiteit breed wordt gedeeld: vier van de vijf Nederlanders vinden het belangrijk om biodiversiteit te beschermen. De helft van de Nederlanders maakt zich zorgen over het verlies van biodiversiteit.

1 - Global Assessment (2019) van het Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)

2 - Duurzame Ontwikkelingsdoelen of Sustainable Development Goals (SDG's). Deze doelen worden gebruikt om structuur aan te brengen in de Toekomstvisie. Zie www.sdg Nederland.nl

3 - Onderzoek van Motivaction in opdracht van Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel (2021)

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

Vanuit de lokale samenleving komen steeds vaker vragen over beheer ten gunste van biodiversiteit. Er is bij de gemeente behoefte aan een visie op biodiversiteit en inzicht in welke maatregelen er door zowel inwoners als gemeente als andere partijen genomen kunnen worden.

Als gemeente willen we ruimte bieden voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. We zetten in op bescherming van leefgebied van soorten planten en dieren die passen bij de lokale omstandigheden en creëren leefgebied voor deze soorten. Dat doen we om drie redenen:

- **Het belang van de soorten zelf**

Planten, dieren en andere soorten hebben intrinsieke waarde. Deze organismen kunnen niet voor hun eigen belangen opkomen en moeten worden beschermd. Ze hebben voldoende voedsel, vocht, veiligheid en voortplantingsmogelijkheden nodig, en goede verbindingen naar andere gebieden waar soortgenoten leven.

- **Beschermen van onze identiteit**

Meer dan we ons realiseren, zijn we verbonden met het landschap waarin we wonen en met alle plant- en diersoorten daarin. Zo kunnen we gehecht zijn aan de bomenlanen in het open landschap met zijn boerenerfingels, het dorpsbos waarin we recreëren, de ruim opgezette groene wijk waarin we wonen of aan de ijsvogel die we tegenkomen tijdens een wandeling. Deze verbondenheid met het landschap en de soorten daarin, willen we graag doorgeven aan de generaties na ons.

- **Duurzaam gezond en vitaal leef- en woonklimaat**

Voor ons welzijn en onze welvaart is het belangrijk dat er veel soorten zijn. Ze voegen veel waarde toe aan onze omgeving, zowel voor onze mentale, fysieke en sociale gezondheid als voor onze economie.

Mensen die in een groene omgeving leven zijn vaak gezonder en gelukkiger. Ze herstellen en ontspannen sneller dan in een omgeving zonder groen. Voor ondernemers is een aantrekkelijke groene omgeving een belangrijke vestigingsfactor. En een woning in een groene omgeving is al snel meer waard dan een woning zonder groen eromheen. Soorten die zorgen voor de bestuiving zijn bepalend voor de productie van ons voedsel. En een gezond natuurlijk (soortenrijk) systeem beperkt overlast van ziekten en plagen, zoals de eikenprocessierups.

Er zijn een heleboel soorten dieren waarvan we de precieze rol niet kennen. We komen daar pas achter als ze weg zijn. Biodiversiteit is dus ook een soort 'verzekering' voor de onbekende veranderingen in de toekomst. Als we werken aan het versterken van de biodiversiteit, investeren we dus ook in een duurzaam gezond en vitaal leef- en woonklimaat.

Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst

citaat Ir. Jean Henri Telders

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

2.2 Werken aan biodiversiteit

Om de afname van het aantal soorten planten en dieren te stoppen, nemen steeds meer partijen maatregelen. Dat gebeurt op alle niveaus: internationaal, nationaal, provinciaal, regionaal en lokaal (zie [bijlage 2](#)). Dit plan is gebaseerd op de input van partijen uit de samenleving en sluit aan op de Europese en Internationale verplichtingen om biodiversiteitsverlies om te keren naar herstel. We staan met elkaar voor deze opgave. Een brede lokale en regionale samenwerking is nodig omdat leefgebieden van soorten en verbindingzones tussen leefgebieden de eigendomsgrenzen overschrijden. We willen als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen om de biodiversiteit te versterken. Daarbij sluiten we aan op wat er al wordt gedaan. Bijvoorbeeld op het Actieplan Biodiversiteit van Provincie Flevoland en initiatieven van inwoners en ondernemers.

Werken aan biodiversiteit vergt een integrale grensoverschrijdende aanpak. Om goed aan te kunnen sluiten op wat er al wordt gedaan en de meest effectieve maatregelen te bepalen, is overlegd met veel partijen uit de samenleving. Deze partijen brengen waardevolle kennis en kansen in voor behoud en versterking van biodiversiteit in gemeente Dronten.

De partijen zijn:

Landschapsbeheer Flevoland	Provincie Flevoland
IVN Flevoland en afdeling Dronten	Waterschap Zuiderzeeland
Natuur en Milieufederatie Flevoland	Flevolands Agrarisch Collectief
Staatsbosbeheer	BDEKO
Natuurmonumenten	LTO Noord
Vrijwilligers bosbeheer	Dorpsbelangen Swifterbant
Aeres Hogeschool	Dorpsbelangen Biddinghuizen
Woningcorporatie Oost Flevoland Woondiensten	Het Flevo-landschap

Veel van deze partijen zijn sterk betrokken bij - en actief bezig met - biodiversiteit. Samen met deze partijen vormen we een netwerk dat werkt aan behoud en herstel van biodiversiteit in gemeente Dronten. We streven naar een goede samenwerking in dit (open) netwerk en investeren daarin. Van onze netwerkpartners verwachten we dat zij ook verantwoordelijkheid nemen om de biodiversiteit te versterken op hun eigen terreinen en investeren in een gezamenlijke aanpak. Net zoals zij dat ook van gemeente Dronten mogen verwachten. We stemmen met hen daarover af.

2.3 Brede aanpak en focus

Er zijn veel mogelijkheden om de biodiversiteit te versterken. We kunnen op bijna elke plek soorten meer leefruimte geven en hun leefomstandigheden verbeteren: in bermen, sloten, langs akkers, op bedrijfsterreinen, in woonwijken, tuinen, zelfs op daken en balkons. De natuur is veerkrachtig en soms heeft een kleine maatregel al een groot positief effect. Daar waar we goede kansen zien om maatregelen ten gunste van biodiversiteit te nemen, willen we die benutten. We kiezen om de volgende redenen voor een brede aanpak: van bewustwording en adviezen voor ruimtelijke beleidskaders tot concrete aanpassingen van beheer.

- We staan de komende jaren voor grote ruimtelijke opgaven (energietransitie, klimaatadaptatie, woningbouwopgaven, omvormingen in de landbouw). Als we in het opstellen van ons beleid hiervoor al aandacht geven aan biodiversiteit, levert dat de meeste winst op.
- Er liggen rond de inrichting en beheer van de openbare ruimte kansen om biodiversiteit kostenneutraal mee te nemen. Denk aan groenvakken die toe zijn aan renovatie, nieuwe aanbestedingen van onderhoudsbestekken en het klimaat adaptief maken van de openbare ruimte.
- De maatschappelijke aandacht voor biodiversiteit groeit sterk. Dat zien

2. DE BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

we in een toenemend aantal ideeën en initiatieven van onze inwoners en lokale organisaties. Tegelijk zien we dat een grote groep inwoners onbekend is met nut en noodzaak van biodiversiteit of niet weet wat ze concreet kunnen bijdragen. Hoe meer inwoners en partijen meedoen, hoe groter de biodiversiteitswinst. We investeren daarom in bewustwording en stimuleren en faciliteren initiatieven.

Binnen deze aanpak richten we ons op de mogelijkheden die we hebben vanuit onze eigen taken en rollen.

- We zijn eigenaar en beheerder van grond. We beheren gronden en stellen het beleid en de kaders op voor ontwikkelingen die van invloed zijn op de biodiversiteit. Denk aan beleid voor ons buitengebied, voor bouwen of klimaatadaptatie.
- We zijn een actieve partner in het netwerk en in projecten en programma's van andere organisaties (zoals het waterschap, de provincie, terreinbeheerders) die de biodiversiteit raken.
- We zijn een belangrijke informatiebron voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. We kunnen initiatieven voor biodiversiteit stimuleren en faciliteren.

2.4 Tijd voor biodiversiteit

Werken aan biodiversiteit vergt tijd. Het bereiken van het gewenste effect van maatregelen vraagt vaak jaren. Denk aan het herstel van natuurlijk evenwicht voor de aanpak van eikenprocessierups of een complete, goed werkende ecologische structuur. De zorg voor biodiversiteit vraagt ook wat van onze manier van werken. Bij elke ontwikkeling moet de vraag zijn: hoe draagt deze ontwikkeling bij aan een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier? Die omslag is niet zomaar gemaakt. Werken aan biodiversiteit vergt een andere manier van denken. Voor veel activiteiten zal blijvende aandacht en consequent handelen nodig zijn.

De groene verbindingen tussen verschillende functies zijn essentieel voor de verspreiding van plant,- en diersoorten. De afstanden zijn alleen door groenblauwe dooradering voor soorten te overbruggen. Geen kaarsrechte maar geleidelijke overgangen tussen bos en open gebied, water en berm, stad en platteland, natuur en landbouw. Samen werken we aan biodiversiteit. Het voortbestaan voor iedereen!

Natuurmonumenten

3. STAND VAN ZAKEN BIODIVERSITEIT IN GEMEENTE DRONTEN

3.1 Voorwaarden voor biodiversiteit | 3.2 Biodiversiteit in het bebouwde gebied | 3.3 Biodiversiteit in het agrarisch buitengebied
3.4 Biodiversiteit in bos- en natuurgebieden | 3.5 Samen voor biodiversiteit

3. STAND VAN ZAKEN BIODIVERSITEIT

In Nederland is de biodiversiteit, afgemeten aan kwaliteit en kwantiteit van natuur, afgenomen tot circa 15 procent van de oorspronkelijke situatie. Het verlies aan biodiversiteit is daarmee aanzienlijk groter dan elders in Europa en de wereld. Verlies aan habitat door schaalvergroting en intensivering van de landbouw en toenemende verstedelijking zijn de belangrijkste oorzaken voor het historisch opgebouwde verlies aan biodiversiteit⁴. De laatste jaren is er in de maatschappij steeds meer aandacht voor het belang van biodiversiteit. Organisaties en inwoners hebben deze aandacht omgezet naar actie; er gebeurt al veel om de biodiversiteit te versterken.

3.1 Voorwaarden voor biodiversiteit

Op het 'nieuwe land' zien we biodiversiteitsherstel in een ander licht. Het rationeel ingerichte landschap dat gemeente Dronten kenmerkt, kent geen verleden dat veel rijker was aan soorten die aan land gebonden zijn. De bijdrage die dit landschap kan bieden aan het versterken van biodiversiteit is wel groot. De focus ligt daarom op het creëren van de juiste voorwaarden voor het versterken van biodiversiteit.

In de volgende paragrafen wordt per cluster inzicht gegeven in de maatregelen die de gemeente al uitvoert.

3.2 Biodiversiteit in het bebouwde gebied

Gedifferentieerd beheer

We stemmen het beheer af op de functie(s) van het gebied. Een aantal bermen maaien we extensief, bijvoorbeeld De Noord, De West en de taluds van De Zate en de Bisontocht. Dit heeft een positief effect op het voedselaanbod voor insecten (o.a. wilde bijen en vlinders) en zorgt voor natuurlijke bestrijding van plagen.

Stimuleren natuurlijk evenwicht

Bij de bestrijding van de eikenprocessierups voegen we nestgelegenheid voor natuurlijke vijanden van de rups toe. We doen dit alleen als er in de omgeving ook voorzien wordt in de andere voorwaarden van deze soorten (voedsel, vocht, veiligheid en voortplantingsmogelijkheden). Hiermee hebben we mooie resultaten bereikt. Invasieve exoten (Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw) bedreigen het natuurlijk evenwicht. Deze soorten bestrijden we daarom.

(Bio)diverse inrichting

Bij aanleg en renovatie houden we bij ontwerp en soortkeuze rekening met biodiversiteit. Denk bijvoorbeeld aan beplanting die voedsel biedt voor bijen of diverse bomenlanen waar veel verschillende organismen hun leefgebied vinden. Als we kruidenrijke graslanden aanleggen gebruiken we daarvoor inheemse soorten.

Faciliteren initiatieven van inwoners

We faciliteren inwoners als zij een initiatief hebben in de fysieke leefruimte. Bijvoorbeeld als zij een bloemenweide willen realiseren of een insectenhotel willen plaatsen. Initiatieven hebben steeds vaker te maken met biodiversiteit.

Educatie

We organiseren jaarlijks een Boomfeestdag. Het doel van deze dag is kinderen van 9-10 jaar meer inzicht in de waarde van groen bij te brengen.

4 - Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

3. STAND VAN ZAKEN BIODIVERSITEIT

3.3 Biodiversiteit in het agrarisch buitengebied

Extensief beheer

De bermen van de Colijnweg, Rietweg en Roggebotweg maaien we extensief. Dit heeft een positief effect op het voedselaanbod voor insecten (o.a. wilde bijen en vlinders) en biedt schuilgelegenheid.

Bestrijden invasieve exoten

We bestrijden invasieve exoten (o.a. Reuzenberenklauw) om de diversiteit in stand te houden.

Behoud en herstel erfsingelbeplantingen en windhagen

We werken aan het behoud en herstel van erfsingelbeplantingen en windhagen door middel van advisering, toezicht, handhaving en toepassing van gebiedseigen soorten.

3.4 Biodiversiteit in bos- en natuurgebieden

Bosbeheer vanuit functie natuur

Onze bossen beheren we vanuit onder andere de functie natuur. We laten bijvoorbeeld dood hout in het bos liggen en nemen beheermaatregelen gericht op een toename van de diversiteit. Hiervoor zetten zich ook vrijwilligers in. Leerlingen van het Almere College werken op projectbasis aan biodiversiteit.

Bij aanplant van zoom- en mantelvegetatie (bosrand) maken we gebruik van inheemse soorten die passen bij de lokale omstandigheden en goed zijn voor de biodiversiteit.

Ecologisch maaibeheer

Op een aantal locaties maaien we de grasvegetaties extensief. In het Van Veldhuizenbos maaien we bijvoorbeeld gefaseerd (elk jaar een derde deel). Hiermee stimuleren we diversiteit en creëren we schuil- en nestelgelegenheid voor insecten en andere dieren.

Bestrijden invasieve exoten

We bestrijden invasieve exoten (Reuzenberenklauw, Japanse duizendknoop en Reuzenbalsemien) om de diversiteit in stand te houden. Dit doen we samen met vrijwilligers onder begeleiding van Landschapsbeheer Flevoland.

Beheer buitendijkse strook langs Randmeren (voorlanden)

De gemeentelijke eigendommen in de buitendijkse strook langs de randmeren beheren we vanuit de hoofdfunctie natuur. Bij het groenbeheer wordt in grote mate uitgegaan van de natuurlijke processen en streven we naar behoud en herstel van diversiteit. We zetten ons bijvoorbeeld in voor herstel van het leefgebied van de grote karekiet door het beheer van de rietkragen op deze soort aan te passen.

Nieuwe bosgebieden

Bij de aanleg van nieuwe bosgebieden gebruiken we inheemse soorten die passen bij de lokale omstandigheden. Inheemse soorten leveren een veel grotere bijdrage aan het natuurlijke systeem dan uitheemse soorten. We investeren in diverse en structuurrijke bosranden.

3. STAND VAN ZAKEN BIODIVERSITEIT

3.5 Samen voor biodiversiteit

Binnen de gemeentegrenzen werken veel partijen al aan biodiversiteit. We staan samen voor de opgave om de biodiversiteit in gemeente Dronten te versterken. Ieder neemt daarin zijn of haar eigen verantwoordelijkheid. Samen met deze partijen vormen we het netwerk dat werkt aan biodiversiteitsherstel. Dit netwerk van partijen zal gaandeweg groeien tot een krachtig netwerk.

Als gebiedspartner verbindt het Flevolands Agrarisch Collectief partijen en dus biodiversiteit; samen werken wij aan verbindingen, de groenblauwe dooradering, door middel van (aangepast) beheer van akkerranden, slootkanten en wegbermen. Groen door het Samen te doen!

Flevolands Agrarisch Collectief

©Staatsbosbeheer

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

4.1 Visie | 4.2 Ambitie | 4.3 Doelen | 4.4 Strategie en prioritering

Een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier.

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

Een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier voor nu en in de toekomst, daar gaan we voor. Biodiversiteit is daarvoor onmisbaar. We willen de afname van biodiversiteit een halt toeroepen en de biodiversiteit versterken waar het kan. Samen met inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden staan we voor deze opgave; ieder neemt daarin zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

We hebben invloed op ontwikkelingen in de woonkernen en aangelegen dorpsbossen. Ons beleid richt zich daarom vooral op dat gebied, maar ook op de ecologische verbindingen. Denk aan bermen, bomenrijen en watergangen. Veel dieren en planten verplaatsen zich hierlangs door het landschap. Als we deze verbindingen versterken, dragen we ook positief bij aan de biodiversiteit in de overige gebieden.

Relatie natuur en biodiversiteit

Natuur is overal te vinden; in de natuurgebieden maar ook in het stedelijk gebied en het agrarisch gebied. Een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van natuur is de biodiversiteit. Biodiversiteit is de enorme variatie in het leven, van bacterie tot regenwoud. Biodiversiteit zorgt voor het in stand houden van ecosystemen. Elke soort die in een ecosysteem leeft is belangrijk voor de handhaving van het evenwicht in dat ecosysteem.

4.1 Visie

Een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier voor nu en in de toekomst.

Dát is het maatschappelijk effect dat we willen bereiken. We dragen zorg voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Dit doen we samen met inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden.

Natuur speelt daarin een prominente rol vanwege haar intrinsieke waarde (die onafhankelijk van het gebruik is) en bijdrage aan de identiteit. Maar ook vanwege haar sociale en economische waarde; natuur is essentieel voor het welzijn, welbevinden en de welvaart van de maatschappij en de inwoner.

We investeren nu in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier om deze ook voor de toekomst veilig te stellen.

*Natuur geeft glans en evenwicht in je leven, natuur maakt gelukkig.
En dit geluk is veel dichterbij dan je denkt... er is een schat aan
natuurgebiedjes te vinden en te maken in onze tuinen en in het
stedelijk groen. Grijp deze kans!*

Dorpsbelangen Biddinghuizen

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

4.2 Ambitie

Onze ambitie hebben we verwoord in een brief, geschreven in 2050, aan de volgende generatie.

Dronten, 1 september 2050,

Lieve kinderen en kleinkinderen,

Hierbij een brief van het Anno 2021-netwerk van bouwers aan biodiversiteit in onze gemeente. Graag leggen wij uit hoe wij het ecologisch landschap van de gemeente Dronten aan jullie hebben willen overdragen.

Hoog boven het groene hart van Nederland vliegt een kiekendief, turend over de open ruimtes, bossen, dorpen en steden van Flevoland die verfijnd dooraderd zijn met het ingenieuze watersysteem van vaarten, tochten en sloten. Door de natuurlijke oevers, bloeiende bermen en gevarieerde boomstructuren maakt deze robuuste natuurstructuur, gemeente Dronten tot een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier.

Voetgangers en fietsers bewegen, samen met vogels en zoogdieren, langs beschutte groene routes tussen de dorpen en natuurgebieden aan onze kustlijn.

In de wijken rond onze dorpen zijn woningen, tuinen en groenstroken onderdeel van fruitgaarden, voedselbossen, weilanden en akkers.

In de gevarieerde vochtige bossen kijkt een edelhert op afstand toe hoe een kleuterklas de dikste bomen van Nederland omarmt.

Op de kustlijn kijkt vanuit een rietkraag de kleine karekiet naar de mensen op het strand die, in de schaduw van dikke wilgen en elzen, genieten van de vele watervogels en spelende kinderen.

In het bos naast één van de centra ziet de bonte specht hoe een juf haar kinderen kennis laat maken met planten en dieren in, op en om hun school.

Tijdens een koopavond kijken terrasbezoekers op het Meerpaalplein naar een zwerm vleermuizen die vanuit het gemeentehuis uitvliegen. Ze vliegen langs de blauwgroene wegen waar bewoners in hun groene tuinen genieten van fluitende vogels.

We vertrouwen erop dat jullie met dezelfde passie en vreugde ons landschap verrijken met hoofd, handen en hart, zoals wij dat ook hebben gedaan. We wensen ook jullie een mooie overdracht toe aan jullie kinderen en kleinkinderen.

Met vrolijke groet,
Het anno 2021-netwerk van bouwers aan biodiversiteit

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

4.3 Doelen

Om de visie en ambitie na te streven werken we aan de volgende doelen:

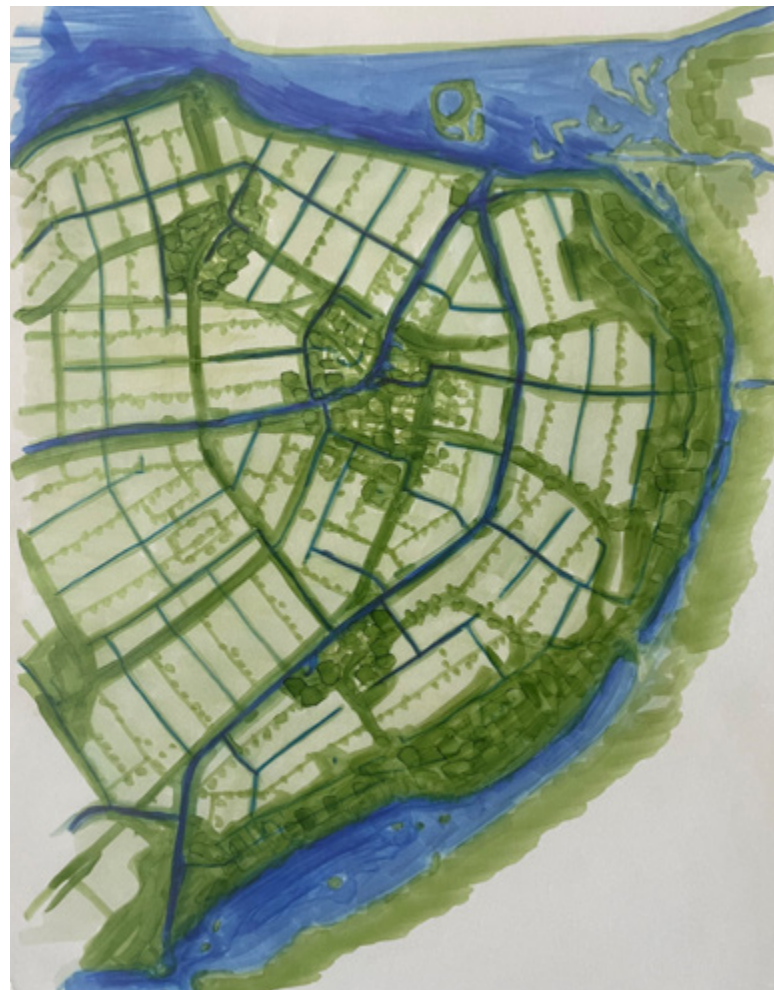
1. *Natuur dichterbij mensen brengen*

Meer aandacht voor natuur begint bij mensen. We willen mensen meer bewust laten zijn van hun omgeving, van de waarde van de natuur om hen heen en wat zij daar aan kunnen bijdragen. Dat kan doorwerken in hun manier van leven, recreëren en werken. Ook zal er meer begrip zijn voor de maatregelen die genomen moeten worden voor het in stand houden en versterken van de biodiversiteit.

2. *Natuurinclusief werken is de norm*

Onder natuurinclusief werken verstaan we dat we in al onze werkzaamheden, van planvorming tot realisatie en beheren, zo werken dat natuurwaarden er baat bij hebben. Om natuur en economie meer met elkaar te verbinden is er in de hele samenleving een andere manier van werken nodig. We zien de natuur nog te vaak als een beperkende factor die ontwikkelingen tegenhoudt. Als we vanaf het begin de insteek hebben om in al onze werkzaamheden de natuur te willen verbeteren, dan leidt dit tot meer variatie in oplossingen en een grotere biodiversiteit. Het is daarbij onvoldoende om te denken in toepassingen als nestkasten of bijenhôtels. Natuurinclusief gaat verder, breder, integraler. In iedere fase van het ontwerp- en bouwproces, van ambitie en beleid tot bouw en beheer, moet slim nagedacht worden over de toegevoegde waarde die natuur kan bieden. Natuur dus als krachtige bron van meervoudige waardecreatie.

Eerste aanzet groenblauwe dooradering gemeente Dronten

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

3. Vitale ecologische structuur

De ecologische structuur bestaat uit leefgebied voor soorten en de verbindingen daartussen. De biodiversiteit kan versterkt worden door extra leefgebied te maken. En door de bestaande en nieuwe leefgebieden beter met elkaar te verbinden. Dit zijn belangrijke condities voor het versterken van biodiversiteit.

Ecologische verbindingen zorgen voor een veerkrachtige natuur, omdat daarmee leefgebieden van soorten worden verbonden. Langs deze verbindingen kunnen dieren en planten zich verplaatsen en verspreiden. Hiermee zorgen we voor duurzame instandhouding van populaties van dieren en planten en faciliteren we andere soorten om nieuw leefgebied te vinden. De natuurgebieden, bermen, watergangen, ecologische verbindingzones, dijken en clusters agrarisch natuur- en landschapsbeheer vormen, samen met de erfing van de boerderijen, de groenblauwe dooradering door Flevoland. Op deze provinciale structuur borduren we voort met een goed functionerende verbinding via hoofdgroenstructuren naar het wijkgroen, de schoolpleinen en de particuliere tuinen. In de brongebieden creëren we de juiste voorwaarden voor het versterken van biodiversiteit.

4. De groene ruimte is gevarieerd

De groene ruimte sluit aan bij de behoeften van mens, plant en dier. Een gezonde leefomgeving is gevarieerd. Bij het creëren van variatie benutten we het potentieel van de gebieden en sluiten aan op de eigenschappen van de bodem, het water, klimaat en gebruik. Waar dat kan bewegen we mee met natuurlijke processen; we denken

vanuit het natuurlijk systeem en creëren de juiste voorwaarden voor biodiversiteit. Hierdoor zal het beter gaan met de aanwezige soorten en zullen soorten die passen bij de lokale situatie zich gaan vestigen.

De doelen worden meegenomen als input voor de Toekomstvisie (visie op leefomgeving), die vanuit het traject implementatie Omgevingswet wordt opgesteld.

In het Activiteitenplan (hoofdstuk 8) zijn per doel de activiteiten opgenomen. Per activiteit is aangegeven wanneer deze wordt uitgevoerd, met wie samengewerkt kan worden en welke kosten eraan zijn verbonden.

4.4 Strategie en prioritering

4.4.1 Strategie

De strategie beschrijft op welke manier we gaan werken aan de doelen (zie par. 4.3).

Samen met anderen

Als gemeente nemen we onze verantwoordelijkheid om de biodiversiteit te versterken. Maar er valt meer biodiversiteitswinst te behalen als we samen met inwoners, bedrijven, instellingen (bijv. onderwijs) en andere overheden werken aan biodiversiteit. We verwachten van hen dat zij ook verantwoordelijkheid nemen om de biodiversiteit te versterken. We nodigen hen daarvoor uit en investeren in het netwerk van partners die ook aan biodiversiteit werken. Samen hebben we een groter bereik en grotere impact.

Strategie doel 1: Natuur dicht bij mensen brengen

We versterken de verbinding tussen natuur en samenleving door:

1. Een goed verhaal

Om de verbinding tussen natuur en samenleving te versterken zetten we in op

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

communicatie. We brengen een goed verhaal over biodiversiteit. Het doel van de communicatie is om zoveel mogelijk partijen in beweging te zetten om te werken aan biodiversiteit. Tegelijkertijd informeren we inwoners over nut en noodzaak van biodiversiteit voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. We stemmen de aanpak en boodschap af op de communicatie van onze partners en werken met hen hierin samen.

Bij de communicatie richten we ons op vier doelgroepen:

- Inwoners die (nog) weinig kennis hebben van biodiversiteit
- De jeugd
- Inwoners die al actief zijn in burgerinitiatieven en/of als vrijwilligers
- Inwoners waarvan de directe leefomgeving vanwege versterking van biodiversiteit wijzigt

2. Zelf het goede voorbeeld te geven

Volgens de psychologie moeten mensen eerst iets hebben gezien (bewustwording), voordat ze tot nadenken kunnen worden gebracht (ik snap het probleem), dan pas kunnen ze wat doen (ik zie een oplossing) en uiteindelijk gaan ze uit zichzelf zorgdragen voor de doelstellingen (ik stimuleer anderen ook onderdeel te zijn van de oplossing). Van dit principe maken we gebruik. We versterken zelf de biodiversiteit bij inrichting en beheer van het openbaar gebied en inspireren daarmee anderen om hiermee ook aan de slag te gaan.

3. Uitnodigen om mee te doen

Door communicatie en zelf het goede voorbeeld te geven werken we aan bewustwording. We nodigen inwoners daarmee ook uit om zelf aan de slag te gaan met biodiversiteit. Initiatiefnemers faciliteren we. In het onderwijs stimuleren we dat er meer aandacht komt voor biodiversiteit. Daarmee nodigen we de jeugd (en hun gezinnen) uit mee te werken aan het

versterken van biodiversiteit. We stimuleren een natuurvriendelijke inrichting van tuinen.

Strategie doel 2: Natuurinclusief werken is de norm

1. Integreren in processen

Om natuurinclusief werken te bevorderen is aanpassing van werkprocessen nodig. In onze werkprocessen integreren we het belang van biodiversiteit. Denk daarbij aan de beoordeling van een vergunning voor de bouw van een zonnepark of het benutten van tijdelijke natuur op braakliggend terrein. Om processen met draagvlak aan te passen is een andere manier van denken nodig; 'natuur als krachtige bron van meervoudige waardecreatie' in plaats van 'natuur als beperkende factor'. We inspireren anderen om deze omslag in denken te maken.

2. Natuurinclusief bouwen en inrichten

Natuurinclusief bouwen is ontwerpen en bouwen met aandacht voor behoud, herstel of versterking van de biodiversiteit. We nemen hierin ook het ontwerp en inrichting van de openbare ruimte mee. Natuurinclusief bouwen en inrichten wordt de norm. We maken het onderdeel van integrale duurzame ontwikkeling. Bij elk project, plan of ontwikkeling leggen we vast dat daarbij vooraf moet worden nagedacht hoe wordt bijgedragen aan het versterken van biodiversiteit.

Er is gelukkig al veel aandacht voor natuur in Dronten, als je kijkt naar al het groen in onze gemeente. We denken graag mee hoe we in Dronten verder kunnen bouwen aan een gezonde, groene leefomgeving met meer aandacht voor biodiversiteit

Woningcorporatie Oost Flevoland Woondiensten

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

Strategie doel 3: Vitale ecologische structuur

1. Bepalen ecologische structuur

We bepalen de ecologische structuur voor de gemeentelijke gronden en stemmen deze af op de ecologische structuren van andere terreinbeherende organisaties die grenzen aan ons grondgebied.

2. Behouden, versterken en verbinden

We behouden, versterken en verbinden de leefgebieden van (kwetsbare) soorten en creëren leefgebied voor (nieuwe) soorten. Hiervoor lossen we knelpunten op en benutten we kansen.

Strategie doel 4: De groene ruimte is gevarieerd

1. Creëren van randvoorwaarden

We richten ons op de voorwaarden voor biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn structuurvariatie, gradiënten, diversiteit in beplanting, schuilgelegenheid en verplaatsingsmogelijkheden. Deze voorwaarden zijn concreet en meetbaar. Alleen als een soort voedsel, vocht, veiligheid, voortplanting én verbinding in - en tussen - leefgebieden vindt, kan deze soort zich vestigen.

Op beleidsniveau creëren we ook de juiste voorwaarden voor het versterken van biodiversiteit. Met onze netwerkpartners analyseren we het huidige beleid en creëren waar mogelijk ruimte voor initiatieven die de biodiversiteit versterken.

2. Diverse inrichting

Een belangrijke voorwaarde voor biodiversiteit is een diverse inrichting. Bij inrichting en renovatie van de openbare ruimte benutten we kansen voor biodiversiteit waar mogelijk.

3. Beheer gericht op diversiteit

De groene openbare ruimte beheren we vanuit een indeling in functies. Een voetbalveld heeft een recreatieve functie en een bos heeft een natuurfunctie. De beheermaatregelen volgen uit de functie die een gebied heeft. Deze functies worden herzien. In de nieuwe indeling is meer aandacht voor biodiversiteit. Dat kan door dit aspect toe te voegen aan de huidige functie of de functie geheel aan te passen. Bij de herziening van de functies zal de focus liggen op locaties in de ecologische structuur.

4.4.2 Prioritering

In het Activiteitenplan (hoofdstuk 8) geven we aan wanneer de activiteiten worden uitgevoerd. De prioritering van de activiteiten is gebaseerd op een aantal factoren.

Snelle winst

Maatregelen die vandaag of morgen kunnen worden uitgevoerd en weinig tijd en geld kosten voeren we op korte termijn uit.

4. VISIE, AMBITIE EN STRATEGIE

Grote (duurzame) impact

De mate waarin een maatregel duurzaam positieve impact heeft op biodiversiteit is een belangrijke factor. Daarbij nemen we ook de haalbaarheid, de benodigde capaciteit (uren), de kosten en de termijn waarop resultaat kan worden verwacht mee.

Aansluiten op wat er al is

We sluiten aan op wat er al is en wordt gedaan. Hiervoor haken we aan op de planning van lopende processen en projecten. Denk aan projecten in het kader van klimaatadaptatie, de ontwikkeling van een woonwijk of energie bij een inwonerscollectief. Dit vraagt om een flexibele houding en in sommige gevallen om aanpassing van de prioritering.

4.4.3 Aanpak via drie sporen

We werken aan biodiversiteit via drie sporen. De doelen zijn in deze sporen opgenomen.

1. Inzet op meer bewustwording over het belang van biodiversiteit en het versterken van de samenwerking ([hoofdstuk 5, doel 1](#)).
2. Aandacht voor biodiversiteit in alle toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen ([hoofdstuk 6, doel 2](#)).
3. Nemen van gebiedsgerichte maatregelen: in bebouwd gebied, het agrarisch buitengebied, bos- en natuurgebieden en in ecologische verbindingen ([hoofdstuk 7, doel 3 en 4](#)).

In het Activiteitenplan ([hoofdstuk 8](#)) geven we aan welke maatregelen we voor deze drie sporen uitvoeren.

5. BEWUSTWORDING EN SAMENWERKING

5.1 Stimuleren bewustwording en betrokkenheid | 5.2 Samenwerking

5. BEWUSTWORDING EN SAMENWERKING

Meer aandacht voor natuur begint bij mensen. We willen mensen meer bewust laten zijn van hun omgeving, van de waarde van de natuur om hen heen en wat zij daar aan kunnen bijdragen. Dat kan doorwerken in hun manier van leven, recreëren en werken. Ook zal er meer begrip zijn voor de maatregelen die genomen moeten worden om de biodiversiteit in stand te houden en te versterken.

Als gemeente nemen we onze eigen verantwoordelijkheid om de biodiversiteit te versterken. Maar er valt meer biodiversiteitswinst te behalen als we samen met inwoners, (agrarische) bedrijven, (onderwijs)instellingen en andere overheden werken aan biodiversiteit. We nodigen hen daarvoor uit en investeren in het netwerk van partners die ook aan biodiversiteit werken. Samen hebben we een groter bereik.

5.1 Stimuleren bewustwording en betrokkenheid

Veel inwoners van gemeente Dronten zijn, al dan niet via een organisatie, betrokken bij het thema biodiversiteit. Ze nemen hiervoor zelf initiatieven, zoals het realiseren van een bloemenweide, het bouwen van een insectenhotel of de aanleg van een voedselbos. Er zijn ook veel inwoners voor wie biodiversiteit een onbekend thema is of die het belang er (nog) niet van zien. En er zijn inwoners die graag iets bijdragen, maar niet goed weten hoe ze dat kunnen doen. We willen daarom de verbinding tussen natuur en samenleving versterken. Hierin sluiten we aan op het Actieplan Biodiversiteit van de provincie.

Door zelf het goede voorbeeld te geven en gericht te communiceren willen we de komende jaren zorgen voor meer bewustzijn over biodiversiteit. Het doel is

om zoveel mogelijk inwoners en partijen in beweging te zetten om te werken aan biodiversiteit.

5.1.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Communicatieplan biodiversiteit

We maken een communicatieplan voor biodiversiteit. Dit doen we in afstemming met de netwerkpartners en we sluiten aan bij wat er al gebeurt. Om maatwerk te kunnen bieden doen we ook onderzoek via [Dronten.ikpraatmee.nl](https://dronten.ikpraatmee.nl).

We brengen een positieve boodschap: het verlies van soorten planten en dieren is een groot probleem, maar we kunnen er wat aan doen met elkaar. Er gebeurt al veel voor biodiversiteit en dat willen we meer laten zien. Met het communicatieplan werken we aan bewustwording en draagvlak voor aanpassingen in de openbare ruimte (bijvoorbeeld ecologisch beheer).

We richten ons op vier doelgroepen:

- De grote groep van inwoners die (nog) weinig kennis heeft van biodiversiteit
- De jeugd
- De inwoners die al actief zijn in burgerinitiatieven en/of als vrijwilligers (vrijwilligers die actief zijn in de leefomgeving)
- De inwoners waarvan de directe leefomgeving vanwege versterking van biodiversiteit wijzigt

Beleef de Natuur!

IVN Flevoland en afdeling Dronten

5. BEWUSTWORDING EN SAMENWERKING

Het communicatieplan baseren we o.a. op input van (lokale) partners en de resultaten van een enquête over biodiversiteit die we via Dronten.ikpraatmee.nl uitzetten. In onze uitingen is aandacht voor datgene wat inwoners en partijen concreet kunnen bijdragen aan biodiversiteit en de koppeling met thema's waaraan biodiversiteit in belangrijke mate bijdraagt. Denk aan leefbaarheid, gezondheid, voedsel en klimaat.

Om biodiversiteit tastbaar en laagdrempelig te maken zetten we gidssoorten in. Denk bijvoorbeeld aan de egel en de gewone margriet. We stellen deze soorten centraal om van daar uit het verhaal van biodiversiteit te vertellen. Als we samen zorgen voor geschikt leefgebied voor deze gidssoorten, dan gaat het ook goed met heel veel andere soorten.

2. Inzet op onderwijs

Onderwijs is een belangrijk focuspunt. Via het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar onderwijs bereiken we de jeugd en via hen de gezinnen. De kinderen, tieners en jongeren maken we bewust van nut en noodzaak van biodiversiteit. Dit doen we door met de onderwijsinstellingen in gesprek te gaan om te verkennen waar de behoeftes en kansen liggen en hoe we hen kunnen faciliteren. Denk aan het vervlechten van het thema biodiversiteit in de onderwijsprogramma's. We sluiten hiervoor aan bij het Actieplan Biodiversiteit van de provincie en zetten voor het educatieve deel in op samenwerking met IVN, Landschapsbeheer Flevoland en andere netwerkpartijen.

3. Stimuleren vergroening schoolpleinen

Basisscholen kunnen tot en met 31 januari 2026 subsidie aanvragen voor de vergroening van het schoolplein. In een vergroeningstraject helpen

we initiatiefnemers als adviseur en sparringpartner. Samen met onze netwerkpartners brengen we deze regeling en de waarde van een groen schoolplein onder de aandacht bij basisscholen.

4. Stimuleren eigen initiatieven van inwoners

We nodigen inwoners en partijen uit om zelf ook te werken aan versterking van biodiversiteit. Dit doen we door middel van communicatie (punt 1) en het stimuleren en faciliteren van eigen initiatief.

We faciliteren initiatiefnemers die in de openbare ruimte biodiversiteit willen versterken met kennis en budget. Op de energie die er al is borduren we voort, samen met SamenActief en onze netwerkpartners. We investeren in een klantgericht proces en evalueren de initiatieven om dit proces doorlopend te verbeteren. Via scholing zorgen we dat de betrokken medewerkers actuele kennis hebben over ecologisch beheer. Deze kennis wordt ook ingezet voor deskundige advisering van initiatiefnemers die willen werken aan biodiversiteit. We voorzien inwoners via onze website van informatie over biodiversiteit.

Iedereen kan een steentje bijdragen aan het herstel van de biodiversiteit. De Gemeenten, de Provincie en het Rijk ondernemen de komende jaren concrete acties ter versterking van de biodiversiteit. Maar versterken van biodiversiteit kan ook al in je eigen tuin. Bijvoorbeeld door een paar tegels weg te halen, een bijenhotel te plaatsen, een bloemenmengsel in te zaaien of een 'tuiny forest' aan te planten.

Provincie Flevoland

5. BEWUSTWORDING EN SAMENWERKING

5. Stimuleren natuurvriendelijke inrichting van tuinen

We stimuleren een natuurvriendelijke inrichting van tuinen. Veel soorten zijn mede afhankelijk van tuinen bij woningen. We verwachten dat inwoners op hun eigen terrein ook een bijdrage aan biodiversiteit leveren en stimuleren hen om hun tuin zo natuurlijk mogelijk te beheren en te kiezen voor een groene tuininrichting: met minder tegels en meer variatie in (liefst inheemse) planten en struiken. We sluiten ons daarvoor aan bij Stichting Steenbreek. Deze stichting wil samen met gemeenten, waterschappen en provincies de leefomgeving vergroenen en onnodige verharding tegengaan. Stichting Steenbreek focust haar activiteiten op de thema's biodiversiteit, klimaatadaptatie, sociale cohesie en gezondheid. We stemmen met woningcorporatie OFW, provincie en waterschap af over de integrale aanpak van campagnes van de stichting die passen binnen onze visie en doelstelling. Voorbeelden van campagnes zijn 'vergroenen van boomspiegels' en 'Week van de Groene Tuin'.

5.2 Samenwerking

Werken aan de biodiversiteit in de gemeente Dronten doen we samen in het netwerk. Samen hebben we een groter bereik en grotere impact.

5.2.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Intensivering samenwerking met partners

Veel partijen werken op het moment al aan biodiversiteit. We vergroten de impact van ons handelen als we samenwerken. Daarom investeren we in het netwerk, dat gezamenlijk de verantwoordelijkheid draagt voor biodiversiteitsherstel. We onderzoeken in welke vorm we de gezamenlijke

doelstellingen kunnen vastleggen. Bijvoorbeeld in een convenant. Vorm en inhoud van de samenwerking bespreken we in het netwerk. Over onder andere de volgende onderwerpen werken we in het netwerk samen:

- Communicatie
- Integrale ecologische structuur ("de Groene Draad" uit Actieplan Biodiversiteit van de provincie)
- Signaleren en benutten van kansen
- Signaleren en oplossen van knelpunten

We maken concrete afspraken over wie wat doet. Daarnaast delen we kennis in het netwerk. In het Activiteitenplan (hoofdstuk 8) geven we per activiteit aan met wie we kunnen optrekken.

Samen werken we aan versterking van biodiversiteit in Flevoland. Met onze watergangen en dijken verbinden wij natuur, steden en landelijk gebied.

Waterschap Zuiderzeeland

2. Samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijven

Met onderwijsinstellingen (voortgezet onderwijs, middelbaar- en hoger beroepsonderwijs) onderzoeken we de mogelijkheden om scholieren en studenten te betrekken bij biodiversiteit. Dat kan ook door middel van een stageplaats in samenwerking met bedrijven. Voorbeelden van opdrachten zijn het uitvoeren van een biodiversiteitstresstest of het opstellen van een puntensysteem voor natuurinclusief werken.

6. BIODIVERSITEIT IN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

6. BIODIVERSITEIT IN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

De biodiversiteit versterken we vooral als we zorgen voor voldoende, geschikt en onderling verbonden leefgebied voor planten en dieren. Daarom zijn alle ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente belangrijk: zowel grote ingrepen, zoals de aanleg van een nieuwe woonwijk, maar ook kleine, zoals de bouw van een kantoor. Als we bij een ontwikkeling vanaf het begin rekening houden met de soorten die op een plek voor kunnen komen, levert dat vaak al veel winst op voor de biodiversiteit. Natuurinclusief werken wordt de norm. We maken het onderdeel van de integrale duurzame ontwikkeling. Dit verhoogt de waarde van de leefomgeving voor mensen, planten en dieren, en verlaagt de maatschappelijke kosten, bijvoorbeeld voor de gezondheidszorg, het tegengaan van wateroverlast en (hitte)stress.

6.1 Bij elk plan aandacht voor biodiversiteit

Onze inzet is om voortaan bij alle ontwikkelingen in onze gemeente met een effect op de leefomgeving, aandacht te geven aan biodiversiteit. De invloed van een ontwikkeling op de biodiversiteit wegen we integraal af. Daarmee zorgen we ervoor dat natuur en landschap niet belemmerend zijn, maar juist kunnen bijdragen aan andere doelen op het gebied van welzijn, welbevinden en welvaart (denk aan gezondheid, bestuiving, bodemvruchtbaarheid, waterberging, verkoeling, plaagonderdrukking, luchtkwaliteit, vastleggen CO₂, recreatie). Aandacht geven aan biodiversiteit moet zo vroeg mogelijk gebeuren. Bij de start van een project is er namelijk nog veel meer mogelijk, dan wanneer er pas ná de bouw aandacht is voor planten- en diersoorten. We leggen bij elk project, plan of ontwikkeling vast dat daarbij vooraf moet worden nagedacht hoe ze bijdragen aan het versterken van biodiversiteit. Dit doen we voor elke fase van een ontwikkeling: als we beleidskaders opstellen, als we plannen uitwerken en als we

vergunningen afgeven. Maar ook bij het beheer van onze gebieden.

Deze werkwijze is nog niet vanzelfsprekend. Het vraagt om een andere manier van denken en werken dan we gewend zijn. Hierin zullen we ons de komende jaren verder scholen en er ervaring in opbouwen.

Provincie Flevoland neemt vanaf 2021 het behoud en herstel van biodiversiteit als uitgangspunt bij de ontwikkeling van alle beleidsthema's van de provincie zoals infra, wonen, economie, energie, landbouw, etc.

6.1.1 Waar gaan we extra op inzetten

1. Biodiversiteit onderdeel van Toekomstvisie (visie op de leefomgeving)

In de Toekomstvisie is het behouden en versterken van biodiversiteit een aandachtsgebied. Net zoals wonen, verkeer, energie, recreatie, gezondheid, economie en dergelijke dat zijn. Dit plan is een bouwsteen voor de Toekomstvisie. Hiermee wordt versterking van biodiversiteit in de integrale afweging bij toekomstige ontwikkelingen geborgd.

2. Natuurinclusief bouwen, inrichten en renoveren als standaard

We werken als volgt toe naar natuurinclusief bouwen, inrichten en renoveren:

1. We vragen een initiatiefnemer van een plan om de natuurwaarden op de ontwikkelplek te onderzoeken en vast te leggen, maar ook de potentie van de plek voor het versterken van biodiversiteit mee te nemen in het ontwerp. Bij projecten nemen we deze voorwaarden op in het Programma van Eisen, en we leggen ze vast in overeenkomsten en contracten met projectontwikkelaars. Ook bij renovatie wordt natuurinclusief werken de standaard. We inspireren en denken mee over de mogelijkheden.

6. BIODIVERSITEIT IN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

2. Het natuurinclusieve ontwerp en de maatregelen die een initiatiefnemer voorstelt, toetsen we op de daarvoor bestemde momenten in het proces. Via scholing zorgen we dat de betrokken medewerkers actuele kennis hebben over ontwerpen en bouwen met winst voor biodiversiteit. We leggen die kennis vast in een gemeentelijke leidraad (levend document) over natuurvriendelijk bouwen en werken of haken daarvoor aan bij goede bestaande formats. Daarmee kunnen we initiatiefnemers ook ondersteunen en adviseren. We leren door te doen en passen nieuwe inzichten toe voor volgende projecten.
3. Natuurinclusief bouwen is in onze gemeente nog geen gangbare werkwijze. We inspireren anderen daarom en zorgen dat we met elkaar kennis ontwikkelen over alle mogelijkheden die natuurinclusief bouwen biedt, en dat die kennis breed wordt gedeeld.

We stemmen met andere partijen af wat hun ambities zijn op natuurinclusief bouwen en renoveren en werken samen toe naar afspraken op dit thema.

3. Koppelen kansen klimaatadaptatie en versterking biodiversiteit

Hitte, droogte en veranderingen in het neerslagregime hebben grote invloed op de biodiversiteit. In het Programma Maatregelen Klimaatadaptatie geven we aan hoe we om willen gaan met klimaatveranderingen. Onze aanpak stemmen we af met het waterschap, de provincie en andere overheden. Dit doen we in het samenwerkingsverband Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF).

In het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie werken we aan een klimaatbestendige bebouwde omgeving. Als onderdeel hiervan nemen

we maatregelen in bestaand bebouwd gebied. Groen speelt een belangrijke rol om de negatieve effecten van klimaatverandering te verminderen. Dat biedt gelijk de kans om ook de biodiversiteit te versterken. Die kansen willen we op de volgende manier benutten:

1. Bij (her)inrichting van de openbare ruimte is klimaatadaptief ontwerpen het uitgangspunt. Daarbij wordt biodiversiteit als aandachtspunt meegenomen; we versterken de biodiversiteit waar dat gezien de functie(s) van het gebied, mogelijk is.
2. Bij aanplant van nieuwe bomen en plantsoen, stemmen we de keuze voor soorten af op de vochtigheid van de standplaats. We zorgen ook voor variatie en voldoende groeiruimte.
3. Op het raakvlak klimaat en biodiversiteit stimuleren we de samenwerking met netwerkpartners. Zij dragen hierin ook verantwoordelijkheid. In het bijzonder met het waterschap, de provincie en woningcorporatie OFW. Bijvoorbeeld om inwoners op te roepen hun tuinen beter bestand tegen droogte en wateroverlast te maken (minder steen, meer groen). Een groene tuin vermindert hittestress, zorgt voor wateropvang én biedt extra leefruimte voor vogels en insecten. Zie ook par. 5.1.1.

4. Zonneparken met aandacht voor biodiversiteit

In de beleidsvisie Zon (2020) hebben we kaders opgesteld voor zonneparken. Deze gaan o.a. over locatiekeuze, de landschappelijke inpassing en biodiversiteit. Een van de uitgangspunten van het zonnebeleid is dat de biodiversiteit wordt vergroot. Bij het opstellen van het plan voor een zonnepark moet blijken dat de ecologische inpassing een belangrijke nevenfunctie van het zonnepark is. Gezocht moeten worden naar een optimum voor maximale stroomproductie

6. BIODIVERSITEIT IN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

en het vergroten van de biodiversiteit. Dat kan bijvoorbeeld door veel ruimte te laten tussen de rijen zonnepanelen, de aanleg van kruidenrijk grasland en het toepassen van inheemse soorten wanneer er sprake is van een afscherming van beplanting. Om de effectiviteit van de maatregelen te kunnen meten is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor monitoring van soorten. We stellen kaders op waaraan de monitoring moet voldoen.

5. Benutten kansen voor biodiversiteit in beheer eigen vastgoed en gronden

Om als gemeente het goede voorbeeld te geven brengen we de kansen in kaart om een deel van ons vastgoed te 'vergroenen'. Bij bouw of renovatie van ons vastgoed (bijvoorbeeld schoolgebouwen) is natuurinclusief werken het uitgangspunt. Een mooi voorbeeld hiervan is het in 2021 gerenoveerde gemeentehuis.

Voor onze braakliggende gronden onderzoeken we de mogelijkheid om de biodiversiteit (tijdelijk) te verhogen. Dat kan bijvoorbeeld door inzaaien van bloemrijke mengsels, minder intensief maaien en ecologisch beheer van de randen. Voor enkele kansrijke locaties werken we mogelijkheden die er zijn nader uit; bij het maken van keuzes betrekken we de kosten.

We verkennen ook de mogelijkheid om bij verlenging van in gebruik gegeven gronden en verpachte gronden, voorwaarden te stellen voor biodiversiteit.

7. MAATREGELEN IN DE GEBIEDEN

7.1 Bebouwd gebied | 7.2 Agrarisch buitengebied | 7.3 Bos- en natuurgebieden | 7.4 Ecologische structuur

7. MAATREGELLEN IN DE GEBIEDEN

We nemen maatregelen in drie gebieden; het bebouwd gebied, het agrarisch buitengebied en de bos- en natuurgebieden. Daarnaast investeren we in de ecologische structuur. Deze structuur bestaat uit brongebieden voor soorten en verbindingen tussen deze gebieden; de ecologische verbindingen. Als gemeente hebben we vooral grondeigendommen in het bebouwde gebied en de aangelegen dorpsbossen. Onze aanpak richt zich daarom vooral op dat gebied, maar ook op de ecologische structuur. Om biodiversiteit te versterken in gebieden waar we geen eigenaar van zijn, richten we ons op het stellen van kaders en co-creatie.

7.1 Bebouwd gebied

Hoe groter de verscheidenheid aan levensvormen (planten, dieren, insecten) in een gebied, hoe veerkrachtiger dat gebied is. Hierdoor neemt ook de overlast van plagen als de eikenprocessierups af.

In elk dorp zijn er mogelijkheden om de omstandigheden voor dieren en planten te verbeteren. We willen maatregelen nemen die ervoor zorgen dat soorten die nu voorkomen in het bebouwde gebied, zich hier ook op lange termijn kunnen handhaven en nieuwe soorten zich kunnen vestigen.

Deze maatregelen hebben effect op de directie leefomgeving van inwoners. In het communicatieplan (zie par. 5.1.1) is aandacht voor een zorgvuldige en regelmatige uitleg van het belang van deze maatregelen. In lijn met het Groenbeleidsplan (2017) bepaalt de locatie in principe de mogelijkheden voor participatie van inwoners. In buurtgroen is inspraak van - en onderhoud door - buurtbewoners mogelijk. In wijkgroenstructuur bepaalt de gemeente samen met een collectief

aan gebruikers de invulling en in de hoofdgroenstructuur bepaalt de gemeente zelf de invulling. Deze opzet is gekozen op basis van de mate van openbaarheid (de bijdrage aan het algemeen belang), de functie van het groen en de bijdrage aan de stedenbouwkundige opzet.

7.1.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Versterken en uitbreiden ecologisch beheer

In de woonkernen beheren we al een deel van het openbaar gebied extensief. We onderzoeken op welke manier we dit beheer ten gunste van de biodiversiteit kunnen aanpassen en waar en op welke manier we dit areaal kunnen uitbreiden. Dit vraagt om maatwerk. We leggen beheermaatregelen en afspraken vast om de kwaliteit te borgen.

Van gazon naar kruidenrijk grasland

Een gedeelte van de gazons vormen we om naar kruidenrijk grasland. De focus leggen we daarbij op percelen in de ecologische structuur en op locaties waar inwoners initiatief nemen om het beheer aan te passen ten behoeve van de biodiversiteit. We maken hiervoor eerst inzichtelijk welke gazons hiervoor het meest geschikt zijn en betrekken de kosten bij het maken van keuzes. Percelen die we gaan beheren als kruidenrijk grasland maaien we minder en het maaisel wordt afgevoerd. Waar dat binnen de functie van het gebied past laten we iedere maaibeurt een gedeelte staan. Hiermee creëren we een schuilplaats voor insecten. Met sinusbeheer gaan we experimenteren. Om het gewenste resultaat te bereiken is maatwerk en kennis nodig. Via scholing zorgen we dat de betrokken medewerkers actuele kennis hebben over beheer ten gunste van biodiversiteit.

7. MAATREGELLEN IN DE GEBIEDEN

Differentiatie beeldkwaliteit

We gaan na waar we het huidige beeldkwaliteitsniveau kunnen aanpassen ten behoeve van de biodiversiteit en passen de inrichting waar nodig aan in combinatie met renovatie.

2. Versterken diversiteit openbaar groen

We benutten het potentieel van gebieden en sluiten aan op de eigenschappen van de bodem, het water en klimaat en gebruik. Waar dat kan bewegen we mee met natuurlijke processen.

Biodiverse beplantingen

Bij renovatie van plantvakken kiezen we plantensoorten of kruiden die aansluiten bij de eigenschappen van de betreffende locatie. We stellen een lijst op van inheemse plantensoorten die een significante bijdrage leveren aan biodiversiteit en bijdragen aan de natuurbeleving. Met deze soorten gaan we de komende jaren experimenteren.

Kruidenrijk grasland realiseren we met inheemse soorten. Deze soorten zijn van veel grotere waarde voor de biodiversiteit dan andere (uitheemse) soorten.

Benutten van gradiënten

Een gradiënt is de overgang van het ene naar het andere gebied. Denk bijvoorbeeld aan de overgang tussen water en land langs een waterkant of de grens tussen bos en grasland. Deze zones zijn waardevol voor biodiversiteit; er kunnen veel soorten voorkomen.

Samen met onze partners inventariseren we de kansen voor deze zones en zetten ons in voor het benutten van deze kansen. Voorbeelden hiervan zijn het doorontwikkelen van watergebonden natuur met het waterschap en het aanbrengen van een mantel- en zoomvegetatie langs bosjes.

3. Beheersing van eikenprocessierups op een meer natuurlijke manier

Bij de beheersing van overlast veroorzaakt door eikenprocessierups streven we naar herstel van natuurlijk evenwicht. We verwachten van andere boombeheerders dat zij hierin ook investeren en stemmen met hen af over de aanpak. In een gezond functionerend systeem zijn de natuurlijke organismen (planten, dieren, schimmels en bacteriën) in balans. Deze aanpak geeft op de lange termijn het beste resultaat.

Voor de beheersing op korte- tot middellange termijn zijn ook andere methoden nodig. Momenteel worden biologische insecticiden (Xentari en nematoden) ingezet en rupsen en nesten worden opgezogen. Bestrijding van de eikenprocessierups met biologische insecticiden zorgt voor schade aan andere insecten. Daarom evalueren we jaarlijks de manier waarop we de eikenprocessierups bestrijden. We passen onze aanpak vervolgens aan de nieuwste inzichten en wetenschappelijk onderzoek aan. Uitgangspunt bij de beheersing van overlast blijft dat de volksgezondheid niet in gevaar mag komen, en dat drukbezochte plekken goed behandeld worden. Waar dat kan, bouwen we het gebruik van biologische insecticiden (zoals Xentari en nematoden) zoveel mogelijk af. Op locaties waar de plaagdruk van eikenprocessierups groot is en in de omgeving voldoende ruimte is voor geschikt leefgebied voor natuurlijke vijanden, stimuleren we het herstel van natuurlijk evenwicht. We doen dit door de natuurlijke vijanden van de rups te faciliteren met voedsel, vocht, veiligheid en voortplantingsmogelijkheden in de omgeving van de eiken.

Het verhogen van de biodiversiteit in de gemeente Dronten is goed voor mens en dier

Landschapsbeheer Flevoland

7. MAATREGELLEN IN DE GEBIEDEN

De locaties waar deze aanpak het meest effectief is, zijn opgenomen in het Plan van Aanpak beheersing overlast eikenprocessierups (2019).

7.2 Agrarisch buitengebied

Er is veel animo bij de Flevolandse agrariërs om de landbouw te verduurzamen, vergroenen en biodiversiteit te bevorderen. Dit blijkt onder andere uit de Green Paper van LTO Noord en het Flevolands Agrarisch Collectief. We willen initiatiefnemers faciliteren en versterken de biodiversiteit van ons eigen areaal.

7.2.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Ecologisch beheer bermen

Een aantal bermen in het buitengebied beheren we al extensief. We bepalen kansrijke locaties waar we een gedeelte van het gewas kunnen laten staan. Hiermee creëren we een schuilplaats voor insecten. We onderzoeken met het waterschap waar we het beheer van slootkanten ten gunste van de biodiversiteit kunnen aanpassen.

Een groot gedeelte van de gemeentelijke bermen en slootkanten in het buitengebied wordt door agrariërs geklepeld. Hier valt winst te behalen voor biodiversiteit. We onderzoeken op welke manier we biodiversiteitswinst kunnen behalen door voorwaarden daarover op te nemen in de nieuwe gebruiksovereenkomsten. De hoogste prioriteit hebben de bermen en slootkanten die een functie vervullen in de ecologische structuur of aansluiten op gebieden waar door andere partijen wordt geïnvesteerd in biodiversiteit. Denk aan de clusters agrarisch natuurbeheer, spoorbermen en de ecologisch beheerde bermen van de provincie.

In situaties waar ecologisch bermbeheer nadelig effect heeft op het naastgelegen gewas is lokaal maatwerk (flexibel maaibeheer) mogelijk. Op verzoek van de agrariër wegen we de belangen zorgvuldig af en stemmen hierover onderling af.

2. Biodiverse beplantingen – ook in het buitengebied

De bomenlanen die de wegen begeleiden bestaan nu uit één boomsoort. Dit maakt deze lanen kwetsbaar voor ziekten en plagen, zoals essentaksterfte en de eikenprocessierups. Bij het vervangen van lanen passen we daarom meer soorten toe. Aangezien elke (boom)soort zijn eigen soorten leefruimte biedt (bijvoorbeeld schimmels, korstmossen, insecten, vogels, vleermuizen), draagt een biodiverse laan ook bij aan een hogere biodiversiteit.

Bij onderhoud in singels in het buitengebied nemen we, naast veiligheid, biodiversiteit als uitgangspunt. We inventariseren de locaties waar ruimte is voor een zoomvegetatie en investeren op de meest kansrijke locaties in de aanplant daarvan. We verwachten ook van andere terreinbeherende organisaties, zoals de provincie en het waterschap, dat zij hierop inzetten.

3. Erfsingels, windhagen en kleine landschapselementen

De erfsingels zorgen voor groene eilanden in het open landschap en zijn belangrijk voor de biodiversiteit. We blijven daarom investeren in het behoud van erfsingels en de aanplant van nieuwe erfsingels bij uitbreidingen. Het karakteristieke landschapsbeeld van de (voormalige) fruitteeltgebieden wordt gevormd door windhagen rondom de kavels met boomgaarden. Hierdoor ontstaan besloten gebieden. Deze windhagen zijn ook van waarde voor de biodiversiteit; ze leveren bijvoorbeeld schuilplaatsen en voedsel en creëren microklimaat. We investeren in het beschermen van erfsingels en windhagen door communicatie, advisering, toezicht en handhaving.

7. MAATREGELEN IN DE GEBIEDEN

Kleine landschapselementen zoals hagen, poelen of bosjes zijn zeer waardevol voor biodiversiteit. Voor de realisatie van deze landschapselementen loopt een subsidieregeling; bij Landschapsbeheer Flevoland kunnen eigenaren van boerenerven advies en subsidie ontvangen voor de aanleg daarvan. De provincie heeft in haar Actieplan Biodiversiteit opgenomen prioriteit te geven aan het stimuleren van biodiversiteit op boerenerven. We werken samen met onder andere de provincie en Landschapsbeheer Flevoland aan bewustwording van de waarde van erfsingels en landschapselementen.

4. Inventarisatie beperkingen in beleid en regelgeving

Samen met agrariërs en andere netwerkpartners inventariseren we de beperkingen in beleid en regelgeving voor initiatieven ten gunste van biodiversiteit. Het is bijvoorbeeld nu niet mogelijk om een natuurrijke haag in het open landschap te realiseren, bomen te planten langs watergangen of een voedselbos te realiseren. In veel gevallen is een integrale afweging van de verschillende belangen nodig. We werken aan het oplossen van de knelpunten of creëren duidelijkheid over de achterliggende redenen van de beperking. We prioriteren de acties op basis van de mate waarin de biodiversiteit wordt versterkt, de haalbaarheid, de benodigde capaciteit en de termijn waarop resultaat kan worden verwacht.

Leren en inspireren om voedsel te maken in een biodiverse omgeving

Aeres Hogeschool

7.3 Bos- en natuurgebieden

De dorpsbossen Van Veldhuizenbos, Biddingbos, Swifterbos en een aantal natuurgebieden langs de randmeren zijn in eigendom van de gemeente. Daarnaast liggen er rond en in de woonkernen bosgebieden en bosjes van verschillend formaat. Deze gebieden vormen een recreatief uitlooph gebied en dragen bij aan het welzijn van de inwoners (rust, frisse lucht, beweging, natuurbeleving). Naast een recreatieve functie hebben deze gebieden ook een natuurfunctie. De bossen zijn jong en zijn potentieel zeer waardevol voor biodiversiteit.

7.3.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Investeren in bosranden

Structuurrijke bosranden kunnen leefruimte bieden aan veel verschillende soorten. We investeren daarom in deze bosranden. Andere partijen zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten, investeren daar ook in. We brengen de locaties in kaart waar de biodiversiteitswinst potentieel groot is en aanpassingen mogelijk zijn. We investeren in een zoom- en mantelvegetatie en maken glooiende bosranden. Bij beheer van de bosranden is biodiversiteit een belangrijk criterium.

2. Ecologisch beheer

We onderzoeken op welke locaties we ecologisch maaibeheer kunnen toepassen. Op deze locaties creëren we schuilplaatsen voor insecten door een gedeelte van het gewas te laten staan. Waar dat kan en past bij de functie van het gebied laten we meer dode bomen staan. Deze bomen zijn interessant voor veel organismen zoals schimmels, insecten, vleermuizen en vogels.

7. MAATREGELLEN IN DE GEBIEDEN

De natuurgebieden langs de randmeren (voorlanden) beheren we vanuit de natuurfunctie. Door de unieke ligging tussen dijklichaam en waterlijn, de vele gradiënten en de relatief schrale bodemgesteldheid, hebben de gebieden een enorme potentie voor de natuur. We inventariseren de kansen om deze waarden nog meer te ontwikkelen en benutten deze in samenwerking met andere organisaties. Bij de herziening van de beheerovereenkomsten met recreatieondernemers nemen we biodiversiteit als aandachtspunt mee.

Percelen met een hoge potentie voor biodiversiteit (bijvoorbeeld voor bijen) selecteren we als een van de tien gebieden waar we gaan werken aan de voorwaarden voor biodiversiteit (zie par. 7.4.1).

3. Diversiteit in bos en bodem

Diversiteit is een belangrijke voorwaarde voor biodiversiteit. Denk aan diversiteit in gelaagdheid, leeftijd, soorten, voedselrijkdom en vochtigheid. Diversiteit stimuleren we door te werken aan de bosranden (zie punt 1). Maar ook door in de boskernen ruimte te maken voor natuurlijke verjonging. We benutten de gradiënten als kansrijke locaties voor biodiversiteitswinst. En als het nodig is voeren we beheermaatregelen uit om de diversiteit te bevorderen of in stand te houden.

We streven naar behoud van diversiteit op de lange termijn door de bodem zoveel mogelijk intact te laten en bij soortkeuze rekening te houden met de klimaatverandering.

7.4 Ecologische structuur

De ecologische structuur bestaat uit leefgebied voor soorten en de verbindingen daartussen. Ecologische verbindingen zorgen voor een veerkrachtige natuur, omdat daarmee leefgebieden van soorten worden verbonden. Langs deze verbindingen kunnen dieren en planten zich verplaatsen en verspreiden. Hiermee zorgen we voor duurzame instandhouding van populaties van dieren en planten en faciliteren we andere soorten om nieuw leefgebied te vinden.

De maatregelen in de hiervoor beschreven gebieden dragen vaak ook bij aan de versterking van de ecologische structuur.

7.4.1 Waar gaan we extra op in zetten

1. Een regionaal netwerk

Met onze ecologische structuur sluiten we aan op “de Groene Draad” (groenblauwe dooradering provincie Flevoland), zoals opgenomen in het Actieplan Biodiversiteit van de provincie. Met de terreinbeherende organisaties waarvan gronden aan ons grondgebied grenzen, stemmen we proactief af over een integrale ecologische structuur. Vanuit onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor biodiversiteitsherstel onderneemt iedere organisatie actie op eigen terrein. We zien hierin voor de provincie een regierol weggelegd.

**Beter Beschermen, Meer Beleven en
Duurzaam Benutten**

Staatsbosbeheer

7. MAATREGELLEN IN DE GEBIEDEN

2. Gemeentelijke ecologische structuur

Op “de Groene Draad” borduren we voort met een goed functionerende verbinding via hoofdgroenstructuren naar het wijkgroen, de schoolpleinen en de particuliere tuinen. We bepalen daarvoor de ecologische structuur op gemeentelijk terrein en leggen deze vast.

3. Werken aan verbinding

Om deze ecologische structuur op gemeentelijk terrein goed te laten functioneren inventariseren we de kansen en knelpunten. Denk bijvoorbeeld aan gevaarlijke oversteekplaatsen voor dieren. We prioriteren de maatregelen die nodig zijn om de kansen te benutten en de knelpunten op te lossen.

4. Werken aan voorwaarden voor biodiversiteit

We selecteren tien gebieden in de ecologische structuur die potentieel het meest waardevol zijn voor biodiversiteit. In deze gebieden werken

we aan de voorwaarden voor biodiversiteit; voedsel, vocht, veiligheid en voortplantingsmogelijkheden. Door te werken aan deze voorwaarden creëren we leefruimte voor veel (verschillende) soorten. We nemen hierin ook de concurrentie tussen soorten mee. Denk bijvoorbeeld aan de spreiding van bijenkasten over de gemeente om concurrentie tussen honingbij en wilde bijen te reduceren.

5. Grote bomen

Grote bomen zijn belangrijk voor het leveren van ecosysteemdiensten (hoofdstuk 1). We investeren daarom in bomen die potentieel kunnen uitgroeien tot de hoogste/dikste bomen van de gemeente. Partners zoals Staatsbosbeheer investeren hier ook in. De meest kansrijke locaties liggen in de ecologische structuur. Bomen op deze locaties geven we de ruimte. Aangezien sommige soorten honderden jaren oud kunnen worden, is hiervoor continuïteit in beheer nodig over een lange tijd. Borging is daarom van belang.

8. ACTIVITEITENPLAN

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor bewustwording en samenwerking (doel 1)					1/2
Communicatieplan biodiversiteit	Opstellen communicatieplan	2022	Groenbeheer	€ 15.000,- per jaar	Provincie, IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Natuur en Milieufederatie Flevoland, waterschap
	Acties uit communicatieplan	2022-2024	Cofinanciering provincie		
Inzet op onderwijs	Afstemmen met onderwijsinstellingen over behoeftes en kansen	2022	-	-	Provincie, IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Natuur en Milieufederatie Flevoland
Stimuleren vergroening schoolpleinen	Subsidieregeling voor - en waarde van - een groen schoolplein onder de aandacht brengen bij basisscholen.	2022-2024	-	-	Provincie, IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Natuur en Milieufederatie Flevoland
Stimuleren eigen initiatieven van inwoners	Faciliteren initiatieven van inwoners in de openbare ruimte	2022-2024	Wijkgericht werken: € 500,- per inwonersinitiatief. Cofinanciering provincie	€ 5.000,- per jaar (max. € 500,- per initiatief)	Provincie, IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Natuur en Milieufederatie Flevoland, Dorpsbelangen Swifterbant, Dorpsbelangen Biddinghuizen, OFW
	Investeren in een klantgericht proces 'faciliteren inwonersinitiatieven', evalueren initiatieven om dit proces doorlopend te verbeteren	Doorlopend	-	-	Initiatiefnemers
	Scholen medewerkers in ecologisch beheer	2022	Opleidingsbudget voor trainingen. Kennis delen in het netwerk.	-	Geheel netwerk voor het delen van kennis
	Informatie over biodiversiteit opnemen op website	2022	-	-	-

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor bewustwording en samenwerking (doel 1) vervolg					2/2
Stimuleren natuurvriendelijke inrichting van tuinen	Deelnemen aan Stichting Steenbreek	2022-2024	Groenbeheer: € 2.500,- per jaar	-	Provincie, waterschap, OFW, Dorpsbelangen Swifterbant, Dorpsbelangen Biddinghuizen
	Integrale aanpak campagnes	2022-2024	-	Zie post 'acties uit communicatieplan'	
Intensivering samenwerking met partners	Bespreken hoe we vorm en inhoud willen geven aan het netwerk	2022	-	-	Geheel netwerk
	Onderzoeken in welke vorm we de gezamenlijke doelstellingen kunnen vastleggen	2022	-	-	Geheel netwerk
Samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijven	Onderzoeken van de mogelijkheden om scholieren en studenten te betrekken bij biodiversiteit	2022	bijdrage stagiairs uit personeelsbudget	-	Onderwijsinstellingen (voortgezet onderwijs, middelbaar- en hoger beroepsonderwijs), bedrijven

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor biodiversiteit in ruimtelijke ontwikkelingen (doel 2)					1/2
Biodiversiteit onderdeel van de Toekomstvisie (visie op de leefomgeving)	Biodiversiteit integreren in de Integrale Visie op de leefomgeving	2022	-	-	-
Natuurinclusief bouwen, inrichten en renoveren als standaard	Natuurinclusief bouwen, inrichten en renoveren integreren in processen	2022-2024	Projecten	-	Provincie, OFW
	Scholen medewerkers (ontwerpen en bouwen met winst voor biodiversiteit)	2022-2024	Opleidingsbudget	-	-
	Opstellen gemeentelijke leidraad natuurvriendelijk bouwen en werken of aanhaken bij goede bestaande formats	2022-2023	-	-	Provincie, OFW
Koppelen kansen klimaatadaptatie en versterking biodiversiteit	Kansen biodiversiteitswinst benutten bij klimaatadaptief ontwerpen en inrichten	Doorlopend	Projecten	-	-
	Samenwerking op raakvlak biodiversiteit en klimaatadaptatie stimuleren in netwerk	Doorlopend	-	-	Waterschap, provincie en OFW

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor biodiversiteit in ruimtelijke ontwikkelingen (doel 2) vervolg					2/2
Zonneparken met aandacht voor biodiversiteit	Kaders opstellen voor monitoring biodiversiteit op zonneparken	2022-2023	Projecten	-	-
Benutten kansen voor biodiversiteit in beheer eigen vastgoed en gronden	Kansen m.b.t. 'vergroenen' vastgoed in kaart brengen	2022	-	-	-
	Mogelijkheden onderzoeken om op braakliggende gronden biodiversiteit (tijdelijk) te verhogen en uitwerken van enkele kansrijke locaties	2022-2023	Projecten	-	-
	Mogelijkheden onderzoeken hoe bij verlenging van pachtcontracten voorwaarden kunnen worden gesteld voor biodiversiteit	2022	-	-	-

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor maatregelen in de gebieden (doel 3 en 4)					1/4
Bebouwd gebied					
Versterken en uitbreiden ecologisch beheer	Gazon omvormen naar kruidenrijk grasland	2022-2024	Groenbeheer	-	-
	Onderzoek naar waar de beeld-kwaliteit kan worden aangepast ten behoeve van biodiversiteit	2022	-	-	-
	Vastleggen beheermaatregelen en afspraken t.b.v. de kwaliteitsborging.	Doorlopend	-	-	-
Versterken diversiteit openbaar groen	Biodiverse beplantingen toepassen	Doorlopend	-	-	-
	Opstellen lijst van inheemse plantensoorten die een significante bijdrage leveren aan biodiversiteit en natuurbeleving	2022	-	-	-
	Inventariseren waar biodiversiteitswinst in gradiënten kan worden behaald	2022	-	-	Provincie, waterschap, IVN, Landschapsbeheer Flevoland
	Benutten van deze kansen	2022-2024	Projecten, Groenbeheer	-	Provincie, waterschap
	Doorontwikkelen watergebonden natuur	2022	-	-	Provincie, waterschap
Beheersing van eikenprocessierups op een meer natuurlijke manier	In de omgeving van eikenstructuren natuurlijke vijanden van de rups faciliteren	Doorlopend	Groenbeheer, Projecten, cofinanciering provincie	€ 5.000,- per jaar	-

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor maatregelen in de gebieden (doel 3 en 4) vervolg					2/4
Agrarisch buitengebied					
Ecologisch beheer bermen	Bepalen kansrijke locaties waar we een gedeelte van het gewas kunnen laten staan	2022	-	-	-
	Onderzoeken op welke manier we biodiversiteitswinst kunnen behalen in nieuwe gebruiksovereenkomsten	2022	-	-	-
Biodiverse beplantingen	Bij onderhoud in singels nemen we naast veiligheid, biodiversiteit als uitgangspunt.	Doorlopend	Bosbeheer	-	-
	Inventariseren locaties waar ruimte is voor een zoomvegetatie, investeren in de meest kansrijke locaties door aanplant daarvan	2022-2024	Bosbeheer	-	-
Erfsingels, windhagen en kleine landschapselementen	Investeren in het beschermen van erfsingels en windhagen door communicatie, advisering, toezicht en handhaving	Doorlopend	Groenbeheer	-	Landschapsbeheer Flevoland, provincie
Inventarisatie beperkingen in beleid en regelgeving	Inventariseren beperkingen in beleid en regelgeving voor initiatieven ten gunste van biodiversiteit	2022	-	-	Flevolands Agrarisch Collectief, LTO Noord, BEDEKO, provincie, waterschap

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor maatregelen in de gebieden (doel 3 en 4) vervolg					3/4
Bos- en natuurgebieden					
Investeren in bosranden	Bosranden in kaart brengen waar de biodiversiteitswinst potentieel groot is en aanpassingen mogelijk zijn. Investeren in een zoom- en mantelvegetatie en glooiende bosranden	2022-2024	Bosbeheer	-	-
Ecologisch beheer	Onderzoeken op welke locaties ecologisch maaibeheer toegepast kan worden	2022	-	-	-
	Meer dode bomen in bos laten staan waar dat kan	Doorlopend	-	-	-
	Inventariseren kansen m.b.t. ontwikkeling natuurwaarden in voorlanden en kansen benutten	2022-2024	Bosbeheer	-	Provincie, waterschap, Staatsbosbeheer, Coöperatie Gastvrije Randmeren, recreatieondernemers
Diversiteit in bos en bodem	In boskernen ruimte te maken voor natuurlijke verjonging	Doorlopend	Bosbeheer	-	-
	Benutten van gradiënten voor biodiversiteitswinst	Doorlopend	Bosbeheer	-	-
	Behoud van diversiteit op de lange termijn door de bodem zoveel mogelijk intact te laten en bij soortkeuze rekening te houden met de klimaatverandering	Doorlopend	Bosbeheer	-	-

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Spoor maatregelen in de gebieden (doel 3 en 4) vervolg					4/4
Ecologische structuur					
Een regionaal netwerk	Met de terrein beherende organisaties, waarvan gronden aan ons grondgebied grenzen, proactief afstemmen over een integrale ecologische structuur	2022-2024	-	-	Provincie, waterschap, Staatsbosbeheer en anderen terrein beherende organisaties waarvan gronden aan ons grondgebied grenzen
Gemeentelijke ecologische structuur	Bepalen van de ecologische structuur op gemeentelijk terrein en deze vastleggen	2022	Groenbeheer	-	Waterschap, Staatsbosbeheer, Landschapsbeheer Flevoland, IVN
Werken aan verbinding	Inventariseren van de kansen en knelpunten in de ecologische structuur (gemeentelijk terrein)	2022-2023	-	-	Landschapsbeheer Flevoland, provincie, waterschap
	Kansen en knelpunten prioriteren en benutten/oplossen	2023-2024	Groenbeheer, Projecten	-	Landschapsbeheer Flevoland, provincie, waterschap
Werken aan voorwaarden voor biodiversiteit	Tien gebieden in de ecologische structuur selecteren die potentieel het meest waardevol zijn voor biodiversiteit	2022	-	-	-
	In deze tien gebieden investeren in de voorwaarden voor biodiversiteit	2022-2024	Groenbeheer, Bosbeheer, cofinanciering provincie	€ 10.000,- per jaar	-
Grote bomen	Investeren in bomen die potentieel kunnen uitgroeien tot de hoogste/ dikste bomen van de gemeente, met aandacht voor borging t.b.v. continuïteit beheer	Doorlopend	Groenbeheer, Bosbeheer	-	-

8. ACTIVITEITENPLAN

Maatregel	Activiteit	Termijn	Actie en financiering vanuit	Budget beleid biodiversiteit	Samen met (netwerk)
Monitoring					
Inventarisatie soortgroepen	Inventarisatie soortgroepen/ kwetsbare soorten t.b.v. beschermen wettelijk beschermde soorten	Doorlopend	Groenbeheer	-	IVN, Landschapsbeheer Flevoland
Onderzoeken mogelijkheden monitoring	Onderzoeken mogelijkheden om samen met partners en vrijwilligers te monitoren of de genomen maatregelen ook tot een toename van soorten en/of aantallen daarvan leiden	2022	-	-	IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Staatsbosbeheer
Financiën					
Relevante subsidieregelingen in beeld brengen	Onderzoek naar subsidieregelingen	2022	-	-	Provincie, waterschap, IVN, Landschapsbeheer Flevoland, Natuur en Milieufederatie Flevoland

9. MONITORING EN EVALUATIE

9. MONITORING EN EVALUATIE

Monitoring helpt ons de gestelde doelen te bereiken. Daarbij is een belangrijk aandachtspunt dat monitoring proportioneel (in tijd en geld) moet zijn. We richten ons daarom vooral op monitoring van het proces en de inzet voor het verbeteren van voorwaarden voor biodiversiteit.

In onderstaande tabel is de wijze van monitoring per doel uitgewerkt.

Beleidsdoel	Indicator beleidsdoel	Hoe meten?
Natuur dicht bij mensen brengen	Alle acties zijn volgens planning uitgevoerd (monitoring op creëren van voorwaarden)	Van alle acties wordt bijgehouden wanneer deze zijn uitgevoerd. Aanvullend wordt het aantal biodiversiteitsinitiatieven van inwoners en partijen in openbaar gebied bijgehouden (0-situatie 2020). Deze informatie geeft geen volledig beeld van de effectiviteit van de activiteiten, aangezien het nagestreefde effect op veel verschillende andere manieren tot uiting kan komen (denk bijv. aan de vergroening van eigen tuinen of het aanleggen van een daktuin).
Natuurinclusief werken is de norm	In 2025 werken wij in 80% van de gemeentelijke projecten en processen natuurinclusief.	Jaarlijks in oktober wordt er een projecten- en processenoverzicht gemaakt waarin wordt gerapporteerd of en hoe natuurinclusief is gewerkt. Criteria hiervoor worden opgenomen in een leidraad natuurvriendelijk bouwen en werken.
Vitale ecologische structuur	Alle acties zijn volgens planning uitgevoerd (monitoring op creëren van voorwaarden)	Van alle acties wordt bijgehouden wanneer deze zijn uitgevoerd. Aanvullend wordt het aantal waarnemingen van een aantal representatieve soorten in de tien gebieden waar we gaan werken aan voorwaarden voor biodiversiteit gemonitord. Dit doen we met behulp van de databank NDFF ⁵ . Data uit de databank kan een indicatie geven van de effectiviteit van de genomen maatregelen. Het beoogde effect is echter ook afhankelijk van andere factoren. Daarnaast is de volledigheid van NDFF sterk afhankelijk van het aantal meldingen dat door vrijwilligers wordt gedaan.
De groene ruimte is gevarieerd	Alle acties zijn volgens planning uitgevoerd (monitoring op creëren van voorwaarden)	Van alle acties wordt bijgehouden wanneer deze zijn uitgevoerd.

5 - Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF bundelt, uniformeert en valideert natuurgegevens in Nederland. De gegevens brengen in beeld wat er bekend is over de verspreiding van planten- en diersoorten.

9. MONITORING EN EVALUATIE

Soortinformatie

Ruimtelijke ontwikkelingen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zorgen we voor volledige en actuele soortinformatie binnen het projectgebied. De inventarisatie daarvoor voeren we als onderdeel van het project uit. Als er in overeenkomsten ten behoeve van projecten, zoals de aanleg van een zonnepark, voorwaarden voor het versterken van biodiversiteit opgenomen zijn, dan leggen we de monitoringsplicht daarin ook vast. Wij geven de kaders voor monitoring aan. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan.

Beheer

Om wettelijk beschermde soorten tijdens het beheer van de openbare ruimte te kunnen beschermen, voeren we eenmaal per 3 jaar een inventarisatie op soortgroepniveau uit. Als daaruit naar voren komt dat er kwetsbare soorten aanwezig zijn dan zoomen we daarop in. Hiermee geven we invulling aan de Wet

natuurbescherming en genereren we input voor de evaluatie van de in dit plan beschreven aanpak. Monitoringsgegevens leggen we centraal vast.

We onderzoeken de mogelijkheden om samen met partners en vrijwilligers te monitoren of de genomen maatregelen ook tot een toename van soorten en/of aantallen daarvan leiden. Voorwaarde daarbij is dat monitoring proportioneel moet zijn (in tijd en geld).

Evaluatie

Met evalueren wordt het resultaat onderzocht en beoordeeld. We evalueren jaarlijks en stellen de aanpak naar aanleiding van de evaluatie zo nodig bij. Tijdens de evaluatie in januari 2024 bespreken we hoe we dit beleid vanaf 2025 kunnen borgen in de Planning- en Controlcyclus.

10. FINANCIËN

10. FINANCIËN

We bereiken veel door biodiversiteit in lopende processen en projecten mee te nemen, aan te sluiten op wat er al gebeurt en samen met de netwerkpartners aan deze opgave te werken. Voor een groot aantal activiteiten hoeft daarom geen aanvullend budget ter beschikking te worden gesteld (zie het Activiteitenplan, hoofdstuk 8).

Voor een aantal activiteiten is in de komende jaren aanvullend budget nodig. In deze activiteiten investeren we om de volgende redenen:

- Aanspraak maken op de regeling cofinanciering⁶ van de provincie

De provincie stelt hiervoor de volgende voorwaarden: de gemeente betaalt 50% zelf en voor beheerprojecten moet dat gaan om nieuw geld. Door aanvullend budget ter beschikking te stellen kunnen we aanspraak maken op deze regeling en hebben we grotere impact.

- Werken aan bewustwording voor grote impact op lange termijn

Door te investeren in bewustwording kunnen we aanspraak maken op de regeling cofinanciering én werken we aan grote impact op lange termijn. Denk aan inwoners die op termijn vanuit hun intrinsieke motivatie de eigen tuin gaan inrichten en beheren - en initiatieven in hun leefomgeving ontplooiën - om daarmee mee te werken aan het versterken van biodiversiteit. Door te investeren in bewustwording faciliteren we deze beweging.

In het overzicht hieronder is de benodigde gemeentelijke investering per activiteit weergegeven. Jaarlijks verantwoorden we de uitgaven.

Activiteit	2022	2023	2024
Communicatieplan biodiversiteit	€4.000		
Acties volgend uit communicatieplan	€11.000	€15.000	€15.000
Stimuleren eigen initiatieven van inwoners	€5.000	€5.000	€5.000
Beheersing van eikenprocessierups op een meer natuurlijke manier	€5.000	€5.000	€5.000
Werken aan voorwaarden voor biodiversiteit	€10.000	€10.000	€10.000
Totale kosten	€35.000	€35.000	€35.000

⁶ - Regeling cofinanciering Provincie Flevoland: om het proces naar een natuurinclusieve samenleving te faciliteren stelt de provincie in het Actieplan Biodiversiteit cofinanciering beschikbaar voor het waterschap en de gemeenten. Per gemeente is €55.000 per jaar beschikbaar met als voorwaarde 50% cofinanciering vanuit de betreffende gemeente zelf. Voor beheerprojecten gaat het om nieuw geld vanuit de gemeente.

10. FINANCIËN

Begroting inclusief subsidie provincie

Door gebruik te maken van de regeling cofinanciering van de provincie worden de totale kosten gedekt. In onderstaande overzicht is de begroting inclusief subsidie van de provincie opgenomen.

Activiteit	2022	2023	2024
Communicatieplan biodiversiteit	€8.000		
Acties volgend uit communicatieplan	€22.000	€30.000	€30.000
Stimuleren eigen initiatieven van inwoners	€10.000	€10.000	€10.000
Beheersing van eikenprocessierups op een meer natuurlijke manier	€10.000	€10.000	€10.000
Werken aan voorwaarden voor biodiversiteit	€20.000	€20.000	€20.000
Totale kosten	€70.000	€70.000	€70.000

Overige middelen

We onderzoeken of er – naast de regeling cofinanciering van de provincie – andere subsidieregelingen zijn waarvoor we in aanmerking komen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELEN EN BIODIVERSITEIT

Duurzame ontwikkelingsdoelen en biodiversiteit

Uit een groot wetenschappelijk onderzoek naar biodiversiteit op aarde blijkt dat door de snelheid waarmee planten- en diersoorten afnemen, ook het menselijk leven wordt bedreigd. Uit het onderzoek blijkt dat een miljoen van de naar schatting acht miljoen soorten op aarde de komende decennia met uitsterven worden bedreigd.

Hoewel biodiversiteitsherstel nog steeds te bereiken is, wijst het rapport op de noodzaak tot een omslag in ons denken en handelen. Zonder deze omslag blijft het merendeel van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen buiten bereik. In deze bijlage is weergegeven hoe biodiversiteit bijdraagt aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. De Duurzame ontwikkelingsdoelen worden gebruikt om structuur aan te brengen in de Toekomstvisie van gemeente Dronten.

Toelichting op Duurzame ontwikkelingsdoelen

De 17 Global Goals (ook Sustainable Development Goals of SDG's) zijn duurzame ontwikkelingsdoelen die in 2015 door alle lidstaten van de Verenigde Naties zijn aangenomen, en vormen voor de periode tot 2030 dé wereldwijde duurzaamheidsagenda. Ook Nederland heeft deze ambitieuze agenda onderschreven. Om de doelen ook echt te halen is ieders bijdrage nodig.

De specifieke inzet van gemeenten is onmisbaar, omdat veel van de doelen raakvlakken hebben met opgaven van lokale overheden.

Denk aan het terugdringen van ongelijkheid, maatschappelijke integratie, een prettige en veilige leefomgeving, herstel van biodiversiteit, duurzame productie en consumptie en kwalitatief en participatief bestuur.

Handreiking global goals in het gemeentelijk beleid

Alle 17 Duurzame ontwikkelingsdoelen bevatten subdoelen die direct of indirect raken aan het dagelijkse werk van Nederlandse gemeenten. In de 'Handreiking global goals in het gemeentelijk beleid' is dat in kaart gebracht. In onderstaand schema is per doel weergegeven hoe gemeenten aan de Duurzame ontwikkelingsdoelen kunnen bijdragen en hoe biodiversiteit daaraan bijdraagt.

7 - Global Assessment (2019) van het Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)

8 - Volgens de Handreiking global goals in het gemeentelijk beleid (2020, VNG), selectie raakvlak biodiversiteit.

BIJLAGE 1

	Doel	Hoe gemeenten aan de doelen kunnen bijdragen	Hoe draagt biodiversiteit bij?
	Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw	Samen met anderen een lokale voedselstrategie opstellen die gezonde eetgewoonten bevordert en het aanbod van vers en gezond voedsel stimuleert. De transitie naar een natuurinclusieve (kringloop) landbouw actief ondersteunen en deze koppelen aan andere opgaven. Ruimte bieden aan grondgebonden landbouw en vernieuwend initiatief.	Biodiversiteit (soortenrijkdom) in de leefomgeving biedt kinderen ruimte om te recreëren. Op school presteren kinderen beter wanneer er meer groen is in de omgeving van de school en wanneer zij uitzicht hebben op groen.
	Gezondheidszorg voor iedereen	Bevorderen van gezonde leefstijlen via het omgevingsbeleid: bereikbare en betaalbare voorzieningen voor sport, recreatie en ontmoeting in alle wijken; aantrekkelijke, groene en veilige inrichting van de openbare ruimte. Zorgen voor aanbod vers en gezond voedsel. Milieuzones instellen en terugdringen fijnstof uit verkeer, industrie, landbouw en houtstook.	Biodiversiteit zorgt voor een gezonde, groene, gevarieerde en aantrekkelijke leefomgeving waarin vrij gerecreëerd kan worden. In een groene omgeving herstellen mensen sneller. En biodiversiteit zorgt voor natuurlijke bestrijding van ziekten en plagen. Biodiversiteit is essentieel voor de landbouw; denk aan bodembiodiversiteit en bestuiving door insecten. Bomen en andere planten vangen fijnstof af en zuiveren de lucht.

BIJLAGE 1

4 KWALITEITS- ONDERWIJS 	Doel	Hoe gemeenten aan de doelen kunnen bijdragen	Hoe draagt biodiversiteit bij?
6 SCHOON WATER EN SANITAIR 	Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	Investeren in veilige, gezonde, duurzame en toegankelijke schoollocaties. Inzet op groene schoolpleinen en autoluwe zones rond scholen. Voorzien in veilige en aantrekkelijke speelplaatsen. Met scholen en organisaties als IVN, Natuur & Milieu en kinderboerderijen een aanbod verzorgen voor natuureducatie en duurzaamheid.	Op school presteren kinderen beter wanneer er meer groen is in de omgeving van de school en wanneer zij uitzicht hebben op groen. Spelen in de natuur bevordert de motorische vaardigheden, concentratievermogen, de zelfdiscipline en verhoogt de fysieke en psychische weerbaarheid. Het stimuleert kinderen tot meer gevarieerd, sociaal en creatief speelgedrag. Kinderen worden uitgedaagd om meer en intensiever te bewegen.
7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE 	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	Biodiversiteit (planten, dieren, schimmels en bacteriën) zorgt voor zuivering van grond- en oppervlaktewater en voor een goede ecologische waterkwaliteit. Bomen en andere planten voorkomen erosie, houden vocht lokaal langer vast en voeren het af door verdamping.
	Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen	Ambitieuze inzet op energiebesparing, ook ten behoeve van kostenverlaging inwoners.	Bomen en andere planten verkoelen de leefomgeving. Een grote boom staat gelijk aan tien airco's. In een groene leefomgeving is het energieverbruik lager.

BIJLAGE 1

	Doel	Hoe gemeenten aan de doelen kunnen bijdragen	Hoe draagt biodiversiteit bij?
8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI 	Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen	Zorgen voor een aantrekkelijk ondernemings- en vestigingsklimaat, met groen, gevarieerde woningen en cultureel aanbod. Duurzaam toerisme en recreatie in de regio stimuleren, via onder meer een aantrekkelijk netwerk van wandel- en fietspaden, gekoppeld aan horeca, musea, winkels. Een veilige en gezonde werkomgeving bieden.	Groen draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat en heeft een gunstig effect op de leefbaarheid, de volksgezondheid en de aantrekkingskracht van de dorpen. Biodiversiteit zorgt voor een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving waarin vrij gerecreëerd kan worden. Het leidt tot minder ziekteverzuim en zorgt voor gezondere en productievere inwoners.
9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR 	Infrastructuur voor duurzame industrie	Bij gemeentelijke investeringen ecologische en sociale aspecten van duurzaamheid meenemen. Bevorderen van het gebruik van circulaire materialen en natuurinclusief bouwen	Biodiversiteit geeft invulling aan het ecologische aspect van duurzaamheid en is essentieel voor duurzame ontwikkeling. Door middel van natuurinclusief bouwen creëren we ruimte voor biodiversiteitsherstel. Biodiversiteit zorgt voor een gezonde, groene, gevarieerde en aantrekkelijke leefomgeving.
11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN 	Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	Bij nieuwbouw rekening houden met kwaliteit van de openbare ruimte, klimaatbestendigheid, goede aansluiting op OV, bereikbaarheid van dagelijkse voorzieningen. Bij gebiedsplanning en (her)inrichting nadruk op leefbaarheid en welzijn. Creëer groene stadsranden, landschappelijke en ecologische verbinding tussen bebouwde omgeving en buitengebied, samenspeelplaatsen en speelnatuur.	Biodiversiteit zorgt voor een gezonde, groene, gevarieerde en aantrekkelijke openbare ruimte en vermindert de negatieve effecten van klimaatverandering. De toegang tot groen draagt bij aan de sociale cohesie en beperkt de overlast van bijvoorbeeld geluid, wind en licht. Contact met de natuur zorgt voor meer geluk en vermindert stress. Het bevordert vitaliteit en creativiteit. Spelen in de natuur bevordert de motorische vaardigheden, het concentratievermogen, de zelfdiscipline en verhoogt de fysieke en psychische weerbaarheid.

BIJLAGE 1

12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE 	Doel	Hoe gemeenten aan de doelen kunnen bijdragen	Hoe draagt biodiversiteit bij?
13 KLIMAATACTIE 	Aanpak van klimaatverandering	Reductie chemische bestrijdingsmiddelen in land- en tuinbouw stimuleren; pesticidevrije zones instellen Bewustwording creëren bij bewoners en bedrijven; samen hittestress voorkomen met aantrekkelijk groen, zoals parkjes, stads- en geveltuinen, groene daken, tiny forests, ook in sociaal kwetsbare wijken. Tegengaan van bodemdaling, bijdragen aan goed functionerend bodemwatersysteem. Behoud van bestaande bossen en aanplant van nieuwe bomen en landschapselementen.	Biodiversiteit in bodem en omgeving zorgt voor duurzame en natuurlijke bestrijding van ziekten en plagen. Groen biedt verkoeling, zorgt voor minder wateroverlast en schone lucht. (Bodem)biodiversiteit (schimmels, bacteriën, insecten) zorgt voor een gezonde bodem en daarmee voor een goed functionerend bodemwatersysteem. Biodiversiteit zorgt voor duurzaam behoud van bestaande bossen en ander groen.
15 LEVEN OP HET LAND 	Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	Meest relevante doelen: - Dringende actie om de aftakeling van natuurlijke leefgebieden en het verlies van biodiversiteit te stoppen - Ecosysteem- en biodiversiteitswaarden integreren in nationale en plaatselijke planning - Geld mobiliseren om biodiversiteit en ecosystemen te beschermen	Hiermee wordt biodiversiteit beschermt. Voor een overzicht van hoe gemeenten kunnen bijdragen aan de doelen zie de Handreiking global goals in het gemeentelijk beleid (2020, VNG) , Global goal 15 (v.a. pagina 42).

BIJLAGE 2. WETTELIJKE KADERS EN BELEID

Uitstoot van broeikasgassen versnelt klimaatverandering en afname van biodiversiteit, met als gevolg een afname van de leefbaarheid voor de mens. In een dichtbevolkt land als Nederland vraagt dit om maatregelen. Aan de klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen liggen internationale, Europese en nationale verplichtingen ten grondslag.

De meest actuele en relevante (inter)nationale wetgeving en beleid is in deze bijlage weergegeven.

Internationaal

Internationaal zijn er afspraken tussen landen over het behoud en duurzaam gebruik van planten, dieren en micro-organismen:

- De **Conventie inzake Biologische Diversiteit** (CBD 1992) is gericht op het behoud van de ecologische basis van de aarde in combinatie met economische ontwikkeling. Dit verdrag is ondertekend door 195 landen en de Europese Unie tijdens de Earth Summit te Rio de Janeiro, 1992. De ondertekenaars verplichten zich de biodiversiteit in eigen land te beschermen én maatregelen te nemen om deze in ontwikkelingslanden te beschermen.
- De **ontwikkelingsagenda Sustainable Development Goals** (SDG's) of Duurzame Ontwikkelingsdoelen voor 2015-2030, is vastgesteld door de 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN). Dit omvat zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Doel 15 omvat het beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit.
- **Green Deal 2019**: EU landen dienen voor 2050 klimaatneutraal te zijn. Dit raakt onder andere de beleidsvelden Biodiversiteit (het beschermen van kwetsbare ecosystemen) en Hervorming van het Europees landbouwbeleid (duurzame landbouw en plattelandsgebieden).
- De **EU-Biodiversiteitsstrategie voor 2030** (pijler van de Europese Green Deal) benoemt concrete doelstellingen voor biodiversiteitsherstel en behoud. Om de biodiversiteit te beschermen en te versterken zijn drie sleutelementen opgesteld:
 - In 2030 30% land en 30% zee als beschermd natuurgebied
 - Herstel van land- en zee-ecosystemen in heel Europa
 - Meer biologische landbouw en agrarische landschappen met een rijke biodiversiteit (bestuiving, minder pesticiden, minder plagen)
 - Daling van de populatie bestuivers afremmen en omkeren
 - Voor 2030 het gebruik en de schadelijkheid van pesticiden halveren (groeiplaats, bodemwater)
 - Minstens 25.000 km aan rivieren in de EU weer vrij laten stromen.
 - Voor 2030 drie miljard bomen planten (duurzaam te handhaven bomen)
 - 20 miljard euro per jaar vrijmaken voor biodiversiteit
 - De EU tot wereldleider maken bij de aanpak van de wereldwijde biodiversiteitscrisis

Nationaal

- In 2018 is het **Deltaplan Biodiversiteit** opgesteld door een brede maatschappelijke beweging. Het doel is om samen het verlies van biodiversiteit Nederland breed om te buigen naar herstel.
- Het **Klimaatplan 2021-2030** stelt dat Nederland werkt aan 49% minder uitstoot in 2030 en dit wil verhogen naar 55%. Nederland moest eind 2020 ten minste 25% minder broeikasgassen uitstoten ten opzichte van 1990.
- De rijksoverheid streeft naar nationaal en internationaal behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit. Dit doet ze via de **Uitvoeringsagenda Natuurlijk**

BIJLAGE 2

Kapitaal. Ze zet ook in op het realiseren van 10% meer en gezonder bos in 2030 via de **Nationale Bossenstrategie**. In 2019 zette het Rijk de landelijke koers 'NL Natuurpositief' uit voor herstel van biodiversiteit in natuurgebieden én daarbuiten. De provincies werken de koers nader uit.

- De **Wet natuurbescherming** beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet moet ervoor zorgen dat de verschillende planten- en diersoorten in de natuur blijven bestaan. Ook kwetsbare soorten mogen niet verdwijnen.

Provinciaal

Provincie Flevoland

De provincie neemt het behoud en herstel van biodiversiteit als uitgangspunt bij de ontwikkeling van alle beleidsthema's van de provincie zoals infra, wonen, economie, energie, landbouw, etc.

- De provincie is verantwoordelijk voor het **natuurbeleid**. Als regisseur draagt zij zorg voor de realisatie van een provinciaal Natuurwerk (Natura2000 gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN)- gebieden) en is uitvoerder van de natuurwetgeving.
- Om de biodiversiteit in Flevoland voor 2030 te versterken heeft de provincie het **Actieplan Biodiversiteit** (2021) opgesteld. Met het Actieplan Biodiversiteit wil Provincie Flevoland binnen én buiten natuurgebieden condities creëren die biodiversiteit bevorderen.
Dit actieplan geeft een impuls bovenop het natuurbeheerplan van de provincie. Zo wil de provincie bijdragen aan de transitie naar een natuurinclusieve samenleving voor algeheel biodiversiteitsherstel.

- De **Flevolandse bossenstrategie** vormt een beleidskader waarin de visie en ambities van de provincie, haar rol in de realisatie hiervan en het afwegingskader bij besluitvorming ten aanzien van bos is verwoord. Doel is de verdere ontwikkeling en het duurzame gebruik van het Flevolands bosareaal dat bijdraagt aan koolstofvastlegging, sterkere biodiversiteit, een mooi landschap, een gezonde leef- en werkomgeving en een circulaire economie.
- In 2021 werkt de provincie de Flevolandse **aanpak van invasieve exoten** nader uit. Deze aanpak beschrijft hoe de provincie samen met andere partijen de bestrijding en/of beheersing van invasieve exoten gaan aanpakken en welke prioriteiten daarbij worden gesteld.
- **Natuurmaatregelen Aanpak Stikstof**
De provincie zet in op de lange termijn maatregelen in het kader van de stikstofproblematiek. Zoals versterking natuur en biodiversiteit binnen en buiten het natuurnetwerk en versnellen van de landbouwtransitie.
- Het **Programma Landschap van de Toekomst** (2021) van de provincie geeft handvatten voor alle initiatieven en projecten in het Flevolandse landschap, zodat deze leiden tot een hogere ruimtelijke kwaliteit. Versterking van de biodiversiteit sluit aan op de volgende thema's uit de Landschapsvisie: veranderende condities in het landelijk gebied (inzet op natuurinclusieve landbouw), nieuwe stads-land relaties, regionaal perspectief voor energielandschappen en rijke en robuuste groenstructuren.
- Het **waterbeleid** van de provincie is gericht op het op orde houden van het watersysteem voor de lange termijn. De uitdagingen op het gebied van

BIJLAGE 2

bijvoorbeeld wateroverlast, waterveiligheid en de drinkwatervoorziening in 2050 en verder zijn daarin meegenomen. Evenals klimaatverandering, bodemdaling en waterkwaliteitsdoelen. Het waterecosysteem en zijn randen zijn een belangrijke basis voor de biodiversiteit in Flevoland. Hier liggen kansen voor het behoud en het herstellen hiervan.

- Landbouw

De provincie heeft verschillende ambities om natuur te combineren met voedselproductie (agroforestry, voedselbossen, agrobiodiversiteit) en daarmee de biodiversiteit in het landelijk gebied te herstellen en de landbouw te verduurzamen. Hiervoor wordt afgestemd op Landbouw Meerdere Smaken, Gemeenschappelijk Landbouw Beleid en Actieplan Bodem en Water.

- Wonen en recreatie

Verbeteren van de toegankelijkheid van de natuurgebieden wordt gekoppeld aan de woon- en recreatiewensen van de Flevolandse. Bij nieuwbouw wordt de koppeling gelegd met het gelijktijdig realiseren van voldoende groen, bijvoorbeeld in natuurinclusief ontwerpen.

- Klimaat en energie

De provincie streeft ernaar een koppeling te leggen tussen de natuurambities en de ambitie tot het CO₂ neutraal maken van het Flevolandse landgebruik. Dit krijgt o.a. zijn beslag in de ambitie om extra bomen aan te planten binnen de provincie, maar ook de inpassing van zonneparken en windenergie in relatie tot de natuurwaarden.

Waterschap Zuiderzeeland

- De **Agenda Biodiversiteit** (2021) van het waterschap beschrijft de ambitie, doelen en maatregelen van het waterschap op het thema biodiversiteit. Het waterschap verankert biodiversiteitsbevordering in de werkprocessen, gaat op korte termijn aan de slag met duidelijke kansen en verbetert de condities voor biodiversiteit structureel door een aangepaste aanpak (bijvoorbeeld een andere werkwijze bij bestekken en in de schouw).

Lokaal

Groenbeleid

Het Groenbeleidsplan (2017) van gemeente Dronten maakt de op strategisch niveau vastgestelde visiedocumenten concreet. Dit resulteert in een beschrijving van het 'groene kader', mogelijkheden tot natuurontwikkeling met kansen voor meer biodiversiteit en duurzaam werken. Ten doel wordt gesteld de diversiteit in groen en het leefgebied van soorten te vergroten, de groene randen te versterken en verbindingen te maken met het buitengebied.

Hemelwaterbeleid

Gemeente Dronten streeft ernaar op langere termijn het hemelwater deels te ontvlechten. Het hemelwater wordt dan deels lokaal benut of geïnfiltreerd in de bodem of geloosd op oppervlaktewater.

Het beleid richt zich in eerste plaats op nieuwbouw, woningrenovatie en rioolrenovatie.

Bij ruimtelijke plannen dient het afvoeren van water naar laaggelegen groenstroken aandacht te krijgen. Particulieren kunnen ook bijdragen door het vergroenen van tuinen, gevels en daken. Deze maatregelen dragen bij aan het vasthouden, bergen en vertraagd afvoeren van hemelwater.

COLOFON - NOVEMBER 2021

DIT IS EEN UITGAVE VAN:

Gemeente Dronten
De Rede 1
Postbus 100
8250 AC Dronten

CONTACT:

T 14 - 0321
E gemeente@dronten.nl
W www.dronten.nl